

Mentoring pomáha mladým zamestnať sa

Analýza čistej účinnosti národného projektu „Praxou k zamestnaniu“

Juraj Petráš

August 2023

Zhrnutie

Národný projekt Praxou k zamestnaniu (PkZ) zvýšil mieru zamestnanosti zúčastnených uchádzačov o zamestnanie (UoZ) oproti nezúčastneným UoZ približne o 12 percentuálnych bodov. Účasť na projekte, ktorý bol sprostredkovaný úradmi práce v rokoch 2015 až 2019, zvyšuje šancu nezamestnaných mladých ľudí zamestnať sa na otvorenom pracovnom trhu. Pozitívne efekty projektu PkZ sa prejavili na účastníkoch, ktorí pracovali v štátnej aj súkromnej sfére; na kvalifikovaných ako aj menej kvalifikovaných pracovných pozíciách. Účinok opatrenia bol pozitívny pre osoby so základným, stredným, aj vysokoškolským vzdelaním; pre ženy aj mužov; pre mladších aj starších účastníkov; v malých aj veľkých obciach a vo všetkých regiónoch.

Projekt Praxou k zamestnaniu vykonávaný v súkromnej sfére mal na účastníkov nadpriemernú čistú účinnosť (14 p.b.), zatiaľ čo v štátnej sfére (verejná správa, vzdelávanie, zdravotníctvo, sociálna pomoc) mal projekt Praxou k zamestnaniu podpriemernú čistú účinnosť (6 p.b.). Čistý efekt opatrenia PkZ bol nadpriemerný na Strednom Slovensku (15 p.b.), zatiaľ čo v Prešovskom kraji bol efekt podpriemerný (8 p.b.). Výdavky na projekt Praxou k zamestnaniu sa vrátia prostredníctvom daní a odvodov uplatnených účastníkov opatrenia do štátneho rozpočtu približne až za 10 rokov, čo je zapríčinené hlavne vysokými nákladmi na jedného podporeného UoZ.

Na základe výsledkov tejto analýzy sa odporúča zvážiť zaradenie opatrenia inšpirovaného projektom Praxou k zamestnaniu aj do Zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Projekt mal len obmedzené obdobie trvania (2015-2019), keďže bol financovaný z ESF. Aby bolo opatrenie s pomerne vysokou čistou účinnosťou dostupné aj naďalej pre ďalších mladých UoZ, bolo by vhodné implementovať opatrenia s podobným nastavením aj do zákona. V prípade vytvorenia takéhoto trvalého opatrenia sa odporúča zvážiť zredukovanie výšky príspevku na mentorované zapracovanie a prax u zamestnávateľa, ako aj zvážiť umiestňovanie budúcich účastníkov na pracovné miesta predovšetkým v súkromnej sfére.

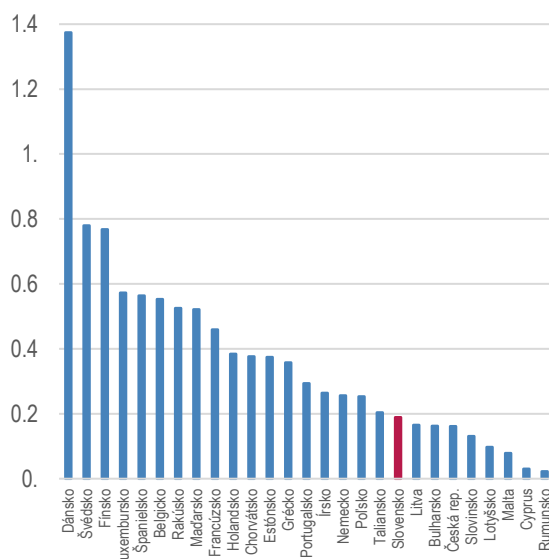
PodĎakovanie

Za konzultácie a cenné rady autor ďakuje Jánovi Komadelovi, Marcele Veselkovej (Inštitút sociálnej politiky MPSVR SR), Slavomírovi Hidasovi (Útvar hodnoty za peniaze MF SR), Michalovi Páleníkovi (Inštitút zamestnanosti), Lucii Švábovej (Žilinská univerzita v Žiline), účastníkom recenzného workshopu, kolegyniam a kolegom zo sekcie práce a ÚPSVaR. Za poskytnuté dáta autor ďakuje Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny a Sociálnej poisťovni.

1 Úvod

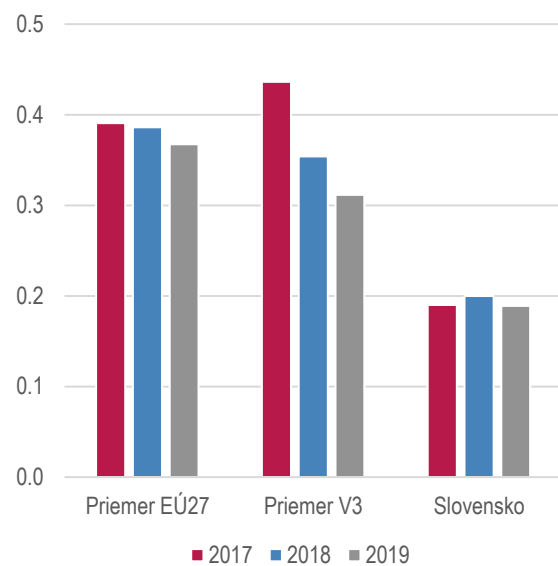
Výdavky na aktívne opatrenia trhu práce (ďalej len AOTP) sú na Slovensku nízke - nižšie ako vo väčšine krajín EÚ a výrazne zaostávajú aj za priemerom V3 (Česká republika, Maďarsko, Poľsko). Podiel celkových výdavkov na AOTP sa posledných desať rokov pohybuje stabilne okolo 0,2 % HDP. Dorovnanie výdavkov na oblasť AOTP na úroveň priemeru EÚ by si vyžadovalo **navýšenie rozpočtu na dvojnásobok súčasných finančných prostriedkov na oblasť AOTP**. Významný podiel na financovaní AOTP je na Slovensku zabezpečený vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Graf 1 Výdavky na AOTP v krajinách EÚ za rok 2019 (% HDP)¹

Zdroj: Eurostat

Graf 2 Priemerné výdavky na AOTP v EÚ27, V3 a SR za roky 2017, 2018 a 2019 (% HDP)

Zdroj: Eurostat

Projekt Praxou k zamestnaniu

Národný projekt Praxou k zamestnaniu² bolo AOTP, ktoré umožňovalo získanie alebo zvýšenie a prehĺbovanie odborných zručností, vedomostí a praktických skúseností mladých ľudí do veku 28 rokov. Zručnosti, vedomosti a skúsenosti mali zodpovedať dosiahnutému stupňu vzdelania mladých ľudí a mali byť prezentované formou mentorovaného zapracovania a praxe u zamestnávateľa. Zamestnávateľ mal za úlohu vytvoriť pracovné miesto pre mladého nezamestnaného za účelom umiestnenia sa a udržania sa na trhu práce.

Napĺňanie stanoveného cieľa sa zabezpečilo poskytovaním finančných príspevkov na mentorované zapracovanie a prax u zamestnávateľa, ktorý na tento účel vytvoril **pracovné miesto na dobu minimálne 6 a maximálne 9 mesiacov** v rozsahu ustanoveného týždenného pracovného času alebo v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času. **Úrad práce zamestnávateľovi poskytoval finančné príspevky** na mentorované zapracovanie a prax u zamestnávateľa, ktoré slúžili na úhradu časti celkovej ceny práce (CCP) zamestnanca, úhradu časti nevyhnutných nákladov a ako finančný príspevok pre mentora.

Opatrenie bolo určené pre uchádzačov o zamestnanie (ďalej len UoZ) vo veku do 24 rokov (vrátane), ktorí boli vedení v evidencii UoZ minimálne 3 mesiace, ktorí zároveň neboli zamestnaní, nepokračovali v procese vzdelávania, ani sa nezúčastňovali na odbornej príprave (angl. NEET - not in employment, education or training); **ako aj pre UoZ vo veku do 28 rokov (NEET)**, ktorí boli vedení v evidencii UoZ minimálne

¹ Údaje sú za rok 2019, keďže od roku 2020 môžu byť zahrnuté aj pandemické opatrenia. Príloha 6 prezentuje rok 2021.

² Vykonná sa v rámci § 54 Zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti: https://www.upsvr.gov.sk/europsky-socialny-fond/narodne-projekty-v-programovom-obdobi-2014-2020/narodny-projekt-praxou-k-zamestnaniu.html?page_id=560074

6 mesiacov. Cieľovou skupinou projektu teda neboli neaktívni mladí ľudia, ale mladí ľudia vedení v evidencii Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len ÚPSVaR).

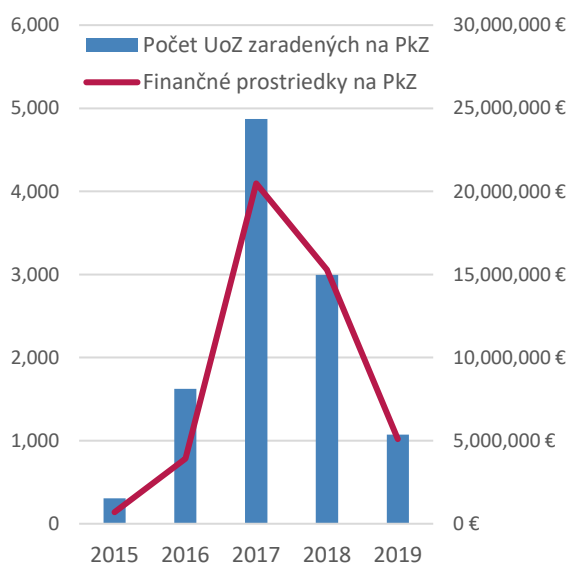
Národný projekt Praxou k zamestnaniu (ďalej aj ako PkZ) sa realizoval od augusta 2015 do decembra 2019 a bol financovaný z Európskeho sociálneho fondu (ESF). Na opatrenie nadviazal pokračujúci projekt Praxou k zamestnaniu 2, ktorý sa začal realizovať v júli 2019, avšak dňa 1. 4. 2020 bol v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie z dôvodu COVID-19 ministerstvom práce pozastavený. Projekt bol opätovne spustený dňa 20. 7. 2020, nakoniec bol dňa 31. 10. 2020 projekt Praxou k zamestnaniu 2 na základe rozhodnutia ministerstva práce úplne zastavený (ÚPSVaR, 2021).

Za celé obdobie (2015-2019) trvania opatrenia Praxou k zamestnaniu sa projektu zúčastnilo takmer 11 tisíc UoZ a vynaložených bolo viac ako 45 miliónov eur. Priemerný príspevok na jednu osobu tak v období 2015-2019 bol vo výške 4 184 eur a priemerný čas strávený na praxi predstavoval osem mesiacov. To znamená, že priemerný mesačný príspevok na jedného nezamestnaného bol vo výške 523 eur.

Počet podporených mladých UoZ prostredníctvom projektu Praxou k zamestnaniu ako aj výdavky vynaložené na toto opatrenie boli najvyššie v rokoch 2017 a 2018 (Graf 3). Rozpočet projektu bol pôvodne 50 miliónov eur; vyčerpalo sa viac ako 45 miliónov eur, takže viac ako 90 %. Zvýšený počet podporených UoZ cez projekt PkZ pravdepodobne spôsobil klesajúci počet účastníkov na absolventskej praxi³ v tom istom období, keďže cieľová skupina bola takmer rovnaká (Príloha 5). V porovnaní s absolventskou praxou predstavuje účasť na *Praxi k zamestnaniu* pre mladých UoZ väčšiu finančnú motiváciu (plat vs. 130 eurový príspevok) a lepšiu pracovnú skúsenosť (zamestnanecký pomer vs. prax počas evidencie na úrade práce).

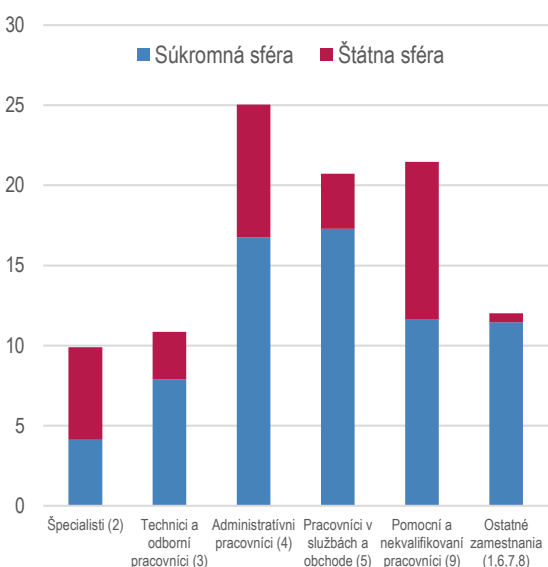
Najčastejší typ zamestnania prostredníctvom opatrenia Praxou k zamestnaniu bol administratívny pracovník (25 %), nasledovala profesia pomocný a nekvalifikovaný pracovník (21 %) a pracovník v službách a obchode (21 %). Viac ako pätina nezamestnaných podporených projektom Praxou k zamestnaniu pracovalo v kvalifikovaných až vysokokvalifikovaných zamestnaniach, ako špecialisti alebo technici a odborní pracovníci (Graf 4). Dve tretiny podporených uchádzačov o zamestnanie projektom PkZ pracovalo v súkromnej sfére, zatiaľ čo tretina v oblastiach verejnej správy, vzdelávania, zdravotníctva a sociálnej pomoci.

Graf 3 Vývoj počtu účastníkov projektu Praxou k zamestnaniu (ľavá os) a výdavkov na PkZ (pravá os)

Zdroj: ÚPSVR

Graf 4 Štruktúra UoZ zaradených na PkZ podľa typu zamestnania/profície (SK ISCO) (v %)

Zdroj: ÚPSVR

³ V období trvania projektu Praxou k zamestnaniu (2015-2019) klesali výdavky a počet účastníkov absolventskej praxe kontinuálne každý rok. V roku 2015 sa absolventskej praxe zúčastnilo 7 400 účastníkov, zatiaľ čo v roku 2019 už len 3 600.

Hodnotenie čistej účinnosti

Pre vyhodnotenie čistej účinnosti opatrenia je potrebné zohľadnenie individuálnych charakteristík UoZ a porovnanie s kontrafaktuálnym scenárom, t.j. aký podiel UoZ by sa bol zamestnal aj bez účasti na opatrení. Takéto porovnanie je možné pomocou metódy *propensity score matching*, ktorá vytvára novú podskupinu UoZ z neúčastníkov opatrenia, ktorí majú pozorovateľné charakteristiky najpodobnejšie k charakteristikám účastníkov opatrenia (Dehejia a kol., 2002). Bez porovnania s kontrafaktuálnym scenárom nie je možné stanoviť čistú účinnosť opatrenia, ktorá je v podobných hodnoteniach kľúčová. Čistá účinnosť opatrenia v tejto analýze predstavuje rozdiel medzi účastníkmi a vybranými neúčastníkmi (kontrolná skupina) v pravdepodobnosti uplatnenia na trhu práce po účasti na skúmanom opatrení, vyjadruje sa v percentuálnych bodoch (p.b.). Uplatnenie na trhu práce je posudzované na základe existencie ekonomického poistného vzťahu (zamestnanecký pomer, dohody, SZČ) v dátach Sociálnej poisťovne.⁴

Čistá účinnosť projektu Praxou k zamestnaniu doteraz nebola hodnotená. V tejto analýze bude hodnotená na vybranej skúmanej vzorke, ktorá predstavuje 2 857 mladých UoZ, ktorí začali svoju účasť na projekte Praxou k zamestnaniu v období od 1. 10. 2016 do 31. 12. 2017. Ide o pomerne rozsiahle sledované obdobie, ktoré bolo zvolené pre potrebu dostatočne reprezentatívnej veľkosti vzorky. Do skúmanej vzorky boli vybratí len tí účastníci, ktorí boli projektom PkZ podporovaní celých 9 mesiacov. Kontrolnú skupinu neúčastníkov tvoria UoZ, ktorí spĺňajú všetky podmienky účasti na opatrení PkZ, ale opatrenia sa nezúčastnili. Z hľadiska individuálnych charakteristík a podporených pozícií skúmaná vzorka približne zodpovedá celkovej skupine účastníkov projektu Praxou k zamestnaniu. **Proces výberu skúmanej a kontrolnej vzorky, ako aj použité metódy sú podrobne popísané na stranách 4 až 7 a v Prílohe 2 a 3.** Na strane 8 začína opis výsledkov hodnotenia projektu PkZ.

2 Metodika hodnotenia čistej účinnosti AOTP

Čistú účinnosť opatrenia hodnotíme porovnaním úspešnosti účastníkov opatrenia (podiel účastníkov uplatnených na trhu práce) s kontrafaktuálnym scenárom, t.j. aký podiel UoZ by sa bol uplatnil na trhu práce aj bez účasti na opatrení. Rozdiel medzi podielom zamestnaných účastníkov opatrenia a kontrafaktuálnym scenárom (kontrolnou skupinou) je čistá účinnosť opatrenia vyjadrená v percentuálnych bodoch. Keďže pri hodnotení súčasných AOTP nie je možné vykonávať randomizovaný experiment, pri ktorom by sa kontrolná skupina vybrala náhodným výberom, používa sa kvázi-experimentálna metóda. Tento typ porovnania je možné uskutočniť pomocou metódy *propensity score matching*, ktorá vytvára podskupinu UoZ z neúčastníkov opatrenia, ktorí patria medzi UoZ a spĺňajú podmienky účasti na opatrení.

Propensity score matching

Propensity score v tomto hodnotení reprezentuje predpokladanú pravdepodobnosť účasti na opatrení, vypočítanú na základe pozorovateľných individuálnych charakteristík UoZ a charakteristík trhu práce. Kontrolná skupina je následne vybraná z neúčastníkov opatrenia párovaním na základe blízkosti ich propensity score s propensity score účastníkov opatrenia (matching). To znamená, že vytvorená kontrolná skupina je podskupina neúčastníkov opatrenia, ktorí sú najpodobnejší účastníkom opatrenia vo všetkých charakteristikách zahrnutých do modelu. Vďaka porovnávaní účastníkov a „totožných“ neúčastníkov opatrenia (kontrafaktuálny scenár) vieme odhadnúť čistú účinnosť opatrenia. Párovanie (matching) a odhady pravdepodobnosti účasti na opatrení (propensity score) sú spracované v štatistickom programe STATA (modul psmatch2; Leuven & Sianesi, 2003).

⁴ Treba upozorniť, že nie každé uplatnenie sa na trhu práce je možné z dát Sociálnej poisťovne odpozorovať, napríklad UoZ, ktorí sa uplatnili na trhu práce v zahraničí v dátach nie sú. Podobne v dátach nie je vidieť príslušníkov silových rezortov, pre ktorých je zavedený samostatný systém sociálneho zabezpečenia.

Box 1 Proces aplikácie metódy propensity score matching v kocke

Pri metóde propensity score matching sa najprv odhadne model logistickej regresie pre pravdepodobnosť účasti UoZ na opatrení na základe pozorovaných charakteristík

$$\text{logit}(P(U_i = 1|X = X_i)) = \beta^T X_i + \varepsilon_i,$$

kde $U_i \in \{0,1\}$ je indikátor účasti i -teho UoZ na opatrení, X_i je vektor charakteristík, β je vektor odhadovaných parametrov, ε_i sú chybové členy a $\text{logit}(p) = \ln(p/(1 - p))$ je inverzná logistická funkcia. Po overení vyváženosti odhadnutých pravdepodobností pre účastníkov a neúčastníkov sa vykoná samotný propensity score matching. Vytvorí sa kontrolná vzorka, v ktorej sa ku každému účastníkovi zo skúmanej vzorky priradia neúčastníci, ktorí sú mu najpodobnejší z hľadiska pravdepodobnosti účasti na opatrení. Následne sa overí vyváženosť hodnôt zohľadnených charakteristík v skúmanej a v kontrolnej vzorke. Nakoniec sa odhadne čistý efekt účasti na opatrení ako rozdiel pravdepodobnosti uplatnenia sa na trhu práce pre skúmanú a kontrolnú vzorku

$$\Delta = E(Z|U = 1) - E(Z|U = 0),$$

kde $Z \in \{0,1\}$ je indikátor uplatnenia sa na trhu práce.

Zohľadnené pozorované charakteristiky UoZ

Na základe pozorovaných charakteristík sa z neúčastníkov vytvorí kontrolná skupina, ktorá reprezentuje kontrafaktuálny scenár k účastníkovi opatrenia. Ako je možné vidieť v Tabuľke 1, charakteristiky sa úspešne spárovali a charakteristiky kontrolnej skupiny vykazujú veľmi podobné podiely ako charakteristiky účastníkov opatrenia. Okrem uvedených charakteristík v Tabuľke 1 boli pri párovaní zohľadnené aj okresy trvalého bydliska účastníkov a neúčastníkov opatrenia. Údaj o mieste trvalého pobytu je k dispozícii pre obe skupiny vo vzorke.

Výrazné rozdiely medzi účastníkmi a neúčastníkmi projektu Praxou k zamestnaniu pred párovaním boli v podieloch niektorých kvartálov zaradenia do evidencie UoZ, v stupňoch dosiahnutého vzdelania (účastníci mali pôvodne skôr vyššie dosiahnuté vzdelanie) a v dôvodoch zaradenia do evidencie UoZ. Rozdiely boli aj v podiele žien (účastníci boli pôvodne vo vyššej miere ženy), národnosti (účastníci boli v nižšej miere slovenskej národnosti), v úmysle a záujme ísť pracovať do zahraničia (účastníci mali nižšie podiely) a v záujme o vzdelávanie alebo absolventskú prax (účastníci mali väčšie podiely).

Vďaka párovaniu a váženiu sú proporcie charakteristík účastníkov a neúčastníkov projektu Praxou k zamestnaniu vyrovnané natoľko, že vážená skupina neúčastníkov môže byť po párovaní považovaná za kontrafaktuálny scenár k účastníkovi projektu PkZ. Graf 5 vizuálne prezentuje štandardizovanú rovnováhu premenných zahrnutých do modelu pred a po párovaní. Párovanie bolo uskutočnené algoritmom najbližšieho páru (angl. „nearest neighbor“), kde sa ku každému účastníkovi mohlo spárovať od jedného do desiatich najbližších neúčastníkov s propensity score, ktorý musel byť v pomerne striktné zadanosti vzdialenosti - caliper maximálne do 0.0001.

Tabuľka 1 Zohľadnené individuálne charakteristiky a charakteristiky trhu práce účastníkov opatrenia, neúčastníkov opatrenia pred párovaním a neúčastníkov opatrenia po párovaní (tzv. kontrolná skupina)

Charakteristika	Neúčastníci projektu PkZ Pred párovaním	Neúčastníci projektu PkZ Po párovaní	Účastníci projektu PkZ Po párovaní
Dôvod zaradenia osoby do evidencie UoZ - Nepracoval/Dobrovoľne nezamestnaný	35.33%	24.29%	23.85%
Dôvod zaradenia osoby do evidencie UoZ - Ukončenie školy/Prerušenie školy	24.35%	31.12%	31.66%
Dôvod zaradenia osoby do evidencie UoZ - Ostatné dôvody	40.31%	44.60%	44.49%
Či osoba bola 4 mesiace pred začiatkom na projekte PkZ uplatnená na trhu práce	41.86%	33.59%	34.62%

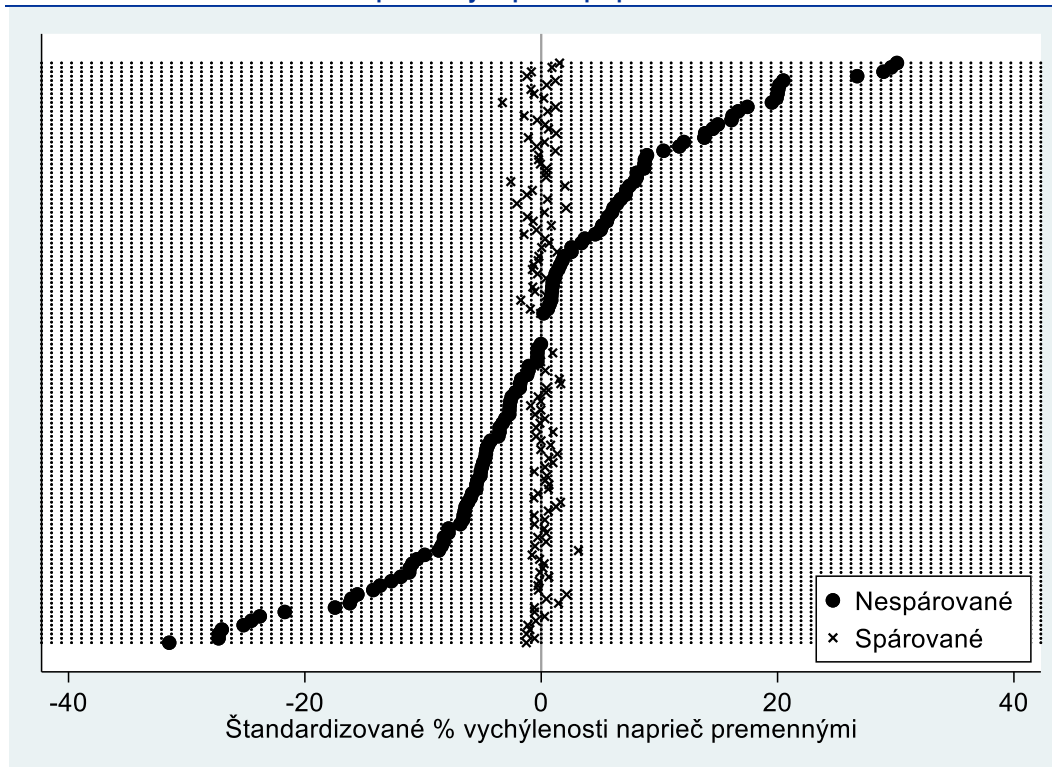
Či osoba bola 8 mesiace pred začiatkom na projekte PkZ uplatnená na trhu práce	40.84%	34.94%	36.47%
Či osoba bola 12 mesiace pred začiatkom na projekte PkZ uplatnená na trhu práce	38.40%	34.38%	35.16%
Pohlavie - žena	42.03%	55.00%	55.76%
Rodinný stav - slobodný	88.19%	83.87%	83.92%
Či osoba má dieťa/deti	5.49%	7.71%	7.19%
Schopnosť pracovať s počítačom	74.56%	78.98%	79.51%
Či osoba je držiteľom vodičského preukazu	53.51%	58.70%	58.84%
Znalosť cudzieho jazyku	73.00%	75.72%	75.89%
Národnosť - slovenská	91.70%	86.50%	86.95%
Či osoba bola znevýhodnený UoZ podľa § 8	82.29%	83.46%	82.80%
Stupeň vzdelania - Základné vzdelanie	18.44%	10.84%	10.45%
Stupeň vzdelania - nižšie Stredné vzdelanie	15.94%	12.78%	12.87%
Stupeň vzdelania - vyššie Stredné vzdelanie	46.37%	49.87%	50.09%
Stupeň vzdelania - Vysokoškolské vzdelanie	19.25%	26.51%	26.60%
Či sa osoba niekedy zúčastnila opatrenia podľa § 51 (Absolventská prax)	12.87%	23.96%	23.64%
Či sa osoba niekedy zúčastnila opatrenia podľa § 54 (Národné projekty okrem vzdelávania)	18.07%	25.52%	25.66%
Či sa osoba niekedy zúčastnila opatrenia podľa § 54 (Národné projekty vzdelávacieho charakteru)	9.56%	10.92%	11.02%
Či sa osoba niekedy zúčastnila iného opatrenia (§ 43, 46, 46V, 49, 50, 50J, 51A, 52, 52A, 56, 57, 60)	11.12%	11.64%	11.24%
Či osoba bola v minulosti dobrovoľne nezamestnaná	53.97%	47.24%	46.95%
Či osoba mala v čase zaradenia do evidencie UoZ v úmysle odísť do zahraničia	2.30%	1.07%	1.05%
Či osoba mala v čase zaradenia do evidencie UoZ záujem pracovať aj mimo územia SR	23.48%	15.87%	15.65%
Či osoba mala v čase zaradenia do evidencie UoZ záujem vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť	6.19%	7.82%	7.45%
Či osoba mala v čase zaradenia do evidencie UoZ záujem o vzdelávanie s cieľom zvýšiť si uplatnenie na trhu práce	23.29%	30.55%	30.39%
Či osoba mala v čase zaradenia do evidencie UoZ záujem o absolventskú prax	8.04%	14.30%	14.02%
Či osoba mala v čase zaradenia do evidencie UoZ záujem o sústavnú prípravu na povolanie	4.42%	4.53%	4.45%
Či osoba v čase zaradenia do evidencie UoZ podala žiadosť o uplatnenie nároku na dávku v nezamestnanosti v SP	11.75%	13.56%	13.34%
Obdobie zaradenia osoby do evidencie UoZ - 4. kvartál 2014	7.24%	1.37%	1.12%
Obdobie zaradenia osoby do evidencie UoZ - 1. kvartál 2015	6.83%	1.59%	1.48%
Obdobie zaradenia osoby do evidencie UoZ - 2. kvartál 2015	9.07%	3.44%	3.33%
Obdobie zaradenia osoby do evidencie UoZ - 3. kvartál 2015	11.97%	5.45%	5.53%
Obdobie zaradenia osoby do evidencie UoZ - 4. kvartál 2015	7.89%	5.08%	5.24%
Obdobie zaradenia osoby do evidencie UoZ - 1. kvartál 2016	7.29%	6.06%	6.14%
Obdobie zaradenia osoby do evidencie UoZ - 2. kvartál 2016	9.72%	16.01%	16.41%

Obdobie zaradenia osoby do evidencie UoZ - 3. kvartál 2016	11.03%	21.10%	21.43%
Obdobie zaradenia osoby do evidencie UoZ - 4. kvartál 2016	7.28%	12.20%	12.36%
Obdobie zaradenia osoby do evidencie UoZ - 1. kvartál 2017	6.25%	14.06%	13.70%
Obdobie zaradenia osoby do evidencie UoZ - 2. kvartál 2017	7.88%	11.50%	11.38%
Obdobie zaradenia osoby do evidencie UoZ - 3. kvartál 2017	7.56%	2.14%	1.88%
Vek pri začatí na opatrení PkZ - 18	2.20%	1.30%	1.23%
Vek pri začatí na opatrení PkZ - 19	5.74%	5.17%	5.24%
Vek pri začatí na opatrení PkZ - 20	10.19%	11.62%	12.29%
Vek pri začatí na opatrení PkZ - 21	11.22%	10.57%	10.41%
Vek pri začatí na opatrení PkZ - 22	10.89%	9.03%	8.85%
Vek pri začatí na opatrení PkZ - 23	11.66%	10.62%	10.48%
Vek pri začatí na opatrení PkZ - 24	14.14%	14.39%	14.53%
Vek pri začatí na opatrení PkZ - 25	10.10%	10.67%	10.45%
Vek pri začatí na opatrení PkZ - 26	9.18%	9.58%	9.98%
Vek pri začatí na opatrení PkZ - 27	8.06%	8.41%	8.24%
Vek pri začatí na opatrení PkZ - 28	6.64%	8.64%	8.31%
Počet pozorovaní	97 124	19 397	2 767

Zdroj: vlastné výpočty, SP, ÚPSVR.

Poznámka: Celkový počet účastníkov opatrenia (skúmanej vzorky) predstavuje 2 857 mladých UoZ. Pri párovaní bol použitý pomerne striktný caliper 0.0001. Zo skúmanej vzorky nebolo do výsledkov zaradených 90 osôb, keďže nenašlo pár (suseda) v skupine neúčastníkov opatrenia (kontrolnej skupine) s propensity score vo vzdialenosti do 0.0001.

Graf 5 Štandardizovaná rovnováha premenných pred a po párovaní

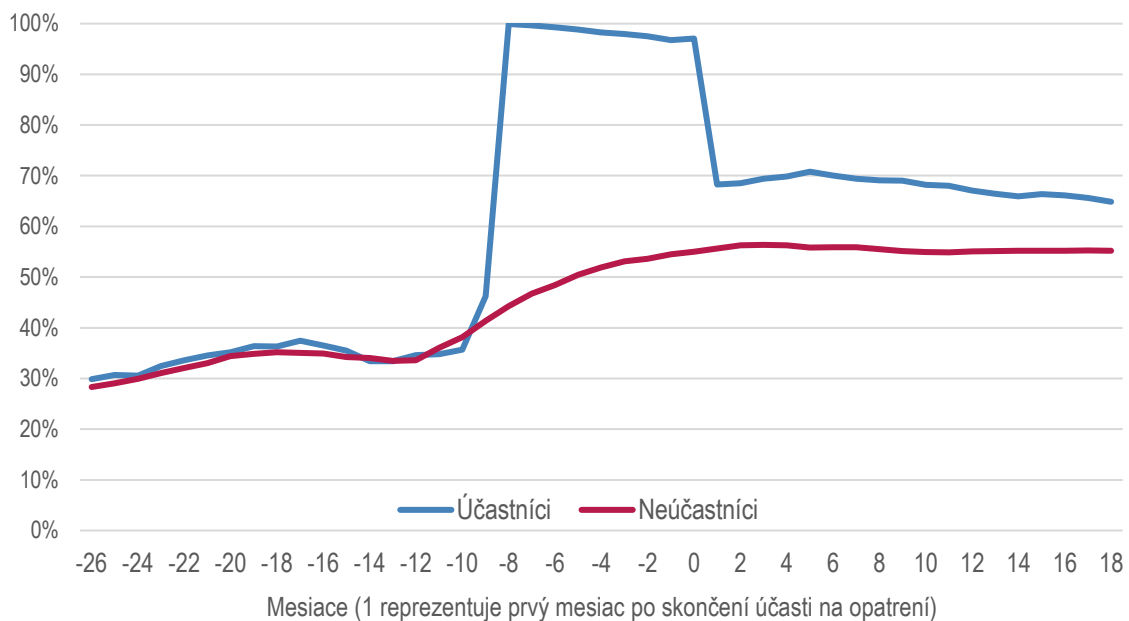
Zdroj: vlastné výpočty, SP, ÚPSVR.

3 Opis výsledkov hodnotenia projektu Praxou k zamestnaniu

Miera zamestnanosti účastníkov projektu Praxou k zamestnaniu sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 68 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 34 percentuálnych bodov viac. V období roka a pol pred účasťou na projekte PkZ (v Grafe 6 sú to mesiace -26 až -9) bola miera zamestnanosti skúmaných účastníkov v priemere 34 %. Takmer rovnakú mieru zamestnanosti v tomto období mala aj skupina neúčastníkov projektu PkZ (33 %), čo bolo zabezpečené párovaním kontrolnej skupiny k skúmanej skupine na základe predošlej ekonomickej činnosti. V období podpory prostredníctvom projektu PkZ (v Grafe 6 od mesiaca -8 po mesiac 0) miera zamestnanosti neúčastníkov postupne rástla (zo 41 % na 55 %), čo je spôsobené postupným nachádzaním si práce a zamestnávaním sa osôb, ktoré sa projektu PkZ nezúčastnili, a tak naďalej zostali v evidencii UoZ a hľadali si prácu. Miera zamestnanosti účastníkov projektu sa v tomto období pohybuje okolo 100 %⁵, keďže sa zamestnali práve vďaka projektu Praxou k zamestnaniu.

Národný projekt Praxou k zamestnaniu zvýšil mieru zamestnanosti⁶ zúčastnených UoZ oproti nezúčastneným UoZ približne o 12 percentuálnych bodov.⁷ Za benefity projektu Praxou k zamestnaniu by sme teoreticky mohli považovať aj samotné zamestnanie sa po dobu 9 mesiacov vďaka podpore prostredníctvom projektu. Avšak skutočné benefity projektu PkZ sa merajú až po skončení podpory a to na základe porovnania miery zamestnanosti účastníkov a neúčastníkov opatrenia. Zatiaľ čo miera zamestnanosti účastníkov v období jedného a pol roka po skončení podpory predstavuje priemerne 68 %, tak priemerná miera zamestnanosti veľmi podobných UoZ, ktorí sa však projektu PkZ nezúčastnili, sa v rovnakom období pohybuje okolo 56 %.

Graf 6 Miera zamestnanosti účastníkov a neúčastníkov projektu Praxou k zamestnaniu (v %)

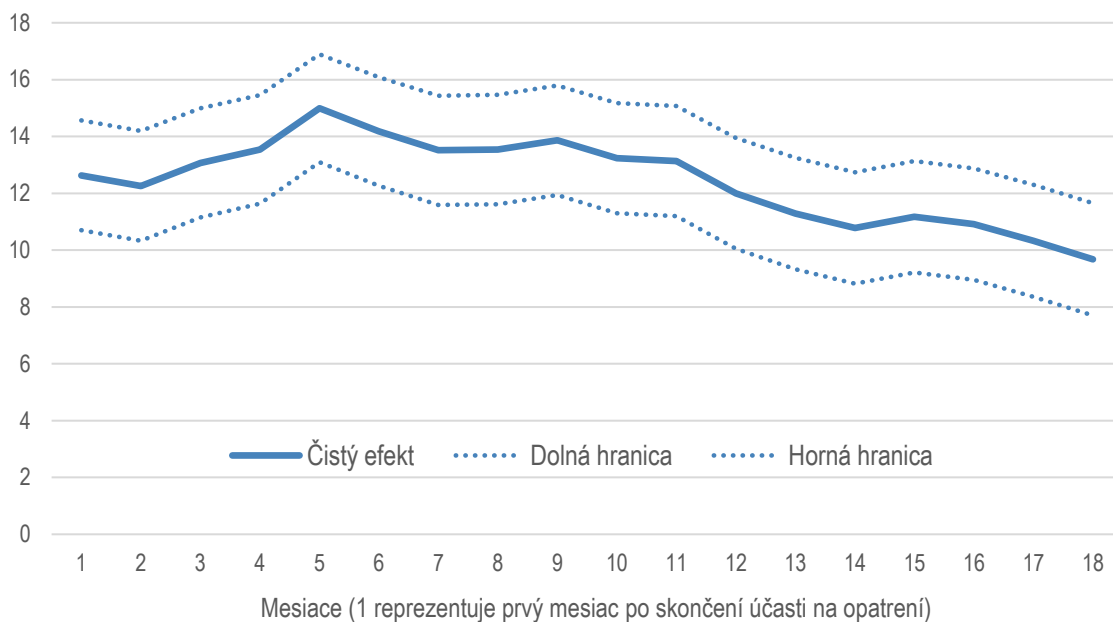
⁵ Miera zamestnanosti účastníkov klesá od 100 % na 97 %, čo je zapríčinené nedokonalosťou dát Sociálnej poisťovne.

⁶ Pod pojmom *miera zamestnanosti* alebo napr. *UoZ sa zamestnal* sa myslí uplatnenie na trhu práce, ktoré je posudzované na základe existencie ekonomickeho poistného vzťahu (zamestnanecký pomer, dohody, SZČ), takže nemusí ísť výlučne len o zamestnanecký pomer. *Zamestnanosť* sa v texte tejto analýzy používa ako ekvivalent k *uplatnenie na trhu práce*.

⁷ Ak nie je uvedené inak, tak uvádzaný priemerný, resp. približný čistý efekt opatrenia vychádza z priemeru čistého efektu za obdobie 18 sledovaných mesiacov (v grafoch mesiac 1 až 18), ktoré nasledovali po skončení účasti na projekte PkZ.

Rozdiel v miere zamestnanosti medzi osobami, ktoré sa projektu zúčastnili a osobami, ktoré sa projektu nezúčastnili predstavuje čistý efekt alebo čistú účinnosť opatrenia. Čistá účinnosť projektu Praxou k zamestnaniu sa v prvom roku a pol pohybuje od 10 do 15 percentuálnych bodov, priemerne 12 p.b. Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia, teda od 1. až po 18. mesiac po skončení podpory projektu Praxou k zamestnaniu. Pre overenie štatistickej významnosti účinku opatrenia bola použitá hladina významnosti 0,05, intervaly spoľahlivosti sú teda na úrovni 95 %.

Graf 7 Čistý efekt projektu Praxou k zamestnaniu na zamestnanosť s 95% intervalmi spoľahlivosti (v p.b.)

53 % zo všetkých podporených UoZ v skúmanej vzorke pracovalo u toho istého zamestnávateľa aj po skončení účasti na projekte Praxou k zamestnaniu (t.j. prvý mesiac po ukončení poskytovania príspevkov na mentorované zapracovanie a prax u zamestnávateľa). To znamená, že až 78 % z účastníkov projektu PkZ, ktorí sa uplatnili na trhu práce, zostalo zamestnaných u toho istého zamestnávateľa aj prvý mesiac po ukončení podpory z projektu PkZ.

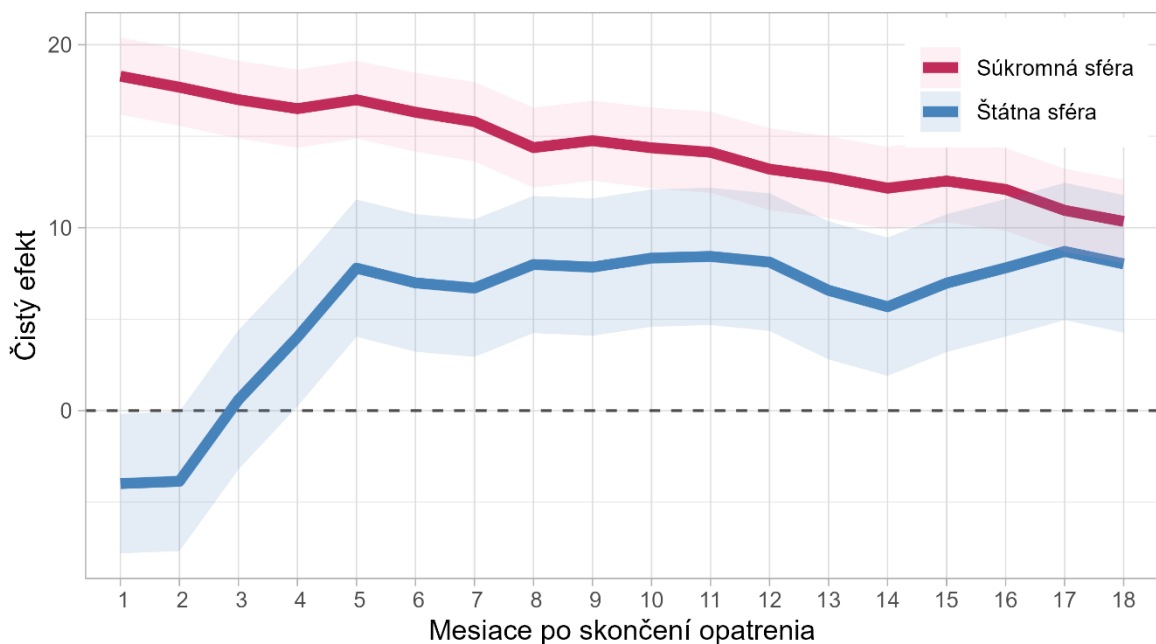
Okrem pozorovaného čistého efektu projektu Praxou k zamestnaniu na celú skupinu účastníkov opatrenia, je dôležité pozrieť sa aj na čistú účinnosť opatrenia na určité špecifické skupiny, ktoré boli do projektu zapojené. **Na nasledujúcich stranách sú preto prezentované čisté efekty projektu Praxou k zamestnaniu podľa rôznorodých charakteristík, ktoré buď súviseli priamo s projektom PkZ alebo sa charakteristiky týkali samotných účastníkov projektu.**

Čistý efekt opatrenia sa napríklad odhadoval podľa typu zamestnávateľa, u ktorého účastníci projektu PkZ pracovali, či to bol zamestnávateľ v štátnej sfére alebo v súkromnej sfére. Čistý efekt sa vypočítal aj na základe typu zamestnania (resp. profesie), ktorú podporení UoZ počas účasti na projekte Praxou k zamestnaniu vykonávali. Účinnosť opatrenia je odhadovaná aj na účastníkoch podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania, pohlavia a veku účastníkov. Čistá účinnosť opatrenia sa dá porovnať aj na základe miesta trvalého bydliska účastníkov (kraj a veľkosť obce) ako aj na základe predošlej účasti na iných AOTP. Efekt bol odhadovaný aj na základe dôvodu zaradenia osôb, ktoré sa projektu Praxou k zamestnaniu zúčastnili, do evidencie UoZ.

Čistý efekt projektu Praxou k zamestnaniu podľa zamestnávateľa, u ktorého pracovali na PkZ

Miera zamestnanosti účastníkov projektu Praxou k zamestnaniu, ktorí pracovali u zamestnávateľa v súkromnej sfére, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 72 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 33 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 39 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. Do skupiny „súkromná sféra“ boli zaradené všetky NACE kategórie okrem O – Verejná správa a obrana, povinné soc. zabezpečenie; P – Vzdelávanie; Q – Zdravotníctvo a sociálna pomoc.⁸ **Čistá účinnosť projektu PkZ na skupine osôb, ktoré pracovali v súkromnej sfére sa v prvom roku a pol pohybuje od 10 do 18 percentuálnych bodov, priemerne 14 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia, teda od 1. po 18. mesiac po skončení podpory PkZ.

Graf 8 Čistý efekt projektu PkZ na zamestnanosť (súkromná a štátna sféra) s 95% intervalmi spoľahlivosti (v p.b.)

Miera zamestnanosti účastníkov projektu Praxou k zamestnaniu, ktorí pracovali u zamestnávateľa v štátnej sfére, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 58 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 38 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 20 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. Do skupiny „štátna sféra“ boli zaradené NACE kategórie O – Verejná správa a obrana, povinné soc. zabezpečenie; P – Vzdelávanie; Q – Zdravotníctvo a sociálna pomoc. **Čistá účinnosť projektu PkZ na skupine osôb, ktoré pracovali v štátnej sfére sa v prvom roku a pol pohybuje od -4 do 9 percentuálnych bodov, priemerne 6 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný až od 4. mesiaca po skončení podpory projektu PkZ, prvé dva mesiace je efekt dokonca negatívny.

Na Grafe 8 vidíme porovnanie čistého efektu projektu PkZ podľa zamestnávateľa, u ktorého počas účasti na opatrení podporení nezamestnaní pracovali. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch pracujúcich v súkromnej sfére počas projektu PkZ je počas celého sledovaného obdobia vyššia ako na účastníkov, ktorí pracovali v štátnej sfére.** Rozdiel je pomerne výrazný, predovšetkým prvých 15 mesiacov, posledné tri sledované mesiace sa však rozdiel v čistom efekte výrazne zmenšil.

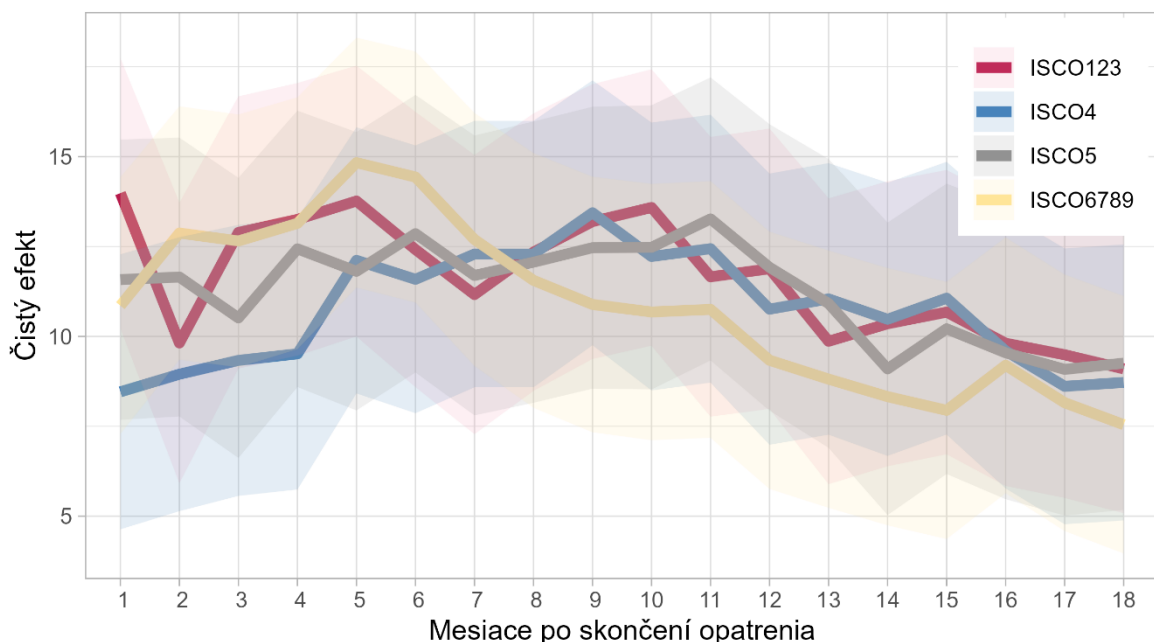
⁸ Oddelenie typu zamestnávateľa na súkromnú a štátnu sféru nie je úplne presné, keďže v rámci NACE kategórií O,P,Q môžu byť aj súkromní zamestnávateľia, a naopak, v rámci iných ako O,P,Q kategórií môžu byť aj štátni zamestnávateľia.

Čistý efekt projektu Praxou k zamestnaniu podľa vykonávanej profesie na PkZ (ISCO kat.)

Miera zamestnanosti účastníkov projektu Praxou k zamestnaniu, ktorí pracovali podľa ISCO klasifikácie na vysoko kvalifikovaných pozíciách (ISCO 1=Zákonnodarcovia, riadiaci pracovníci;⁹ 2=Špecialisti; 3=Technici a odborní pracovníci), sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 73 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 45 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 28 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. V skúmanej vzorke bolo 23 % účastníkov, ktorí vykonávali profesiu v ISCO triedach 1, 2, 3. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch, ktorí pracovali na kvalifikovaných pozíciách sa v prvom roku a pol pohybuje od 9 do 14 percentuálnych bodov, priemerne 12 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia, teda od 1. po 18. mesiac po skončení podpory projektu PkZ.

Miera zamestnanosti účastníkov projektu Praxou k zamestnaniu, ktorí pracovali na administratívnych pozíciách (ISCO 4 = Administratívni pracovníci), sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 69 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 38 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 31 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. V skúmanej vzorke bolo 25 % účastníkov, ktorí vykonávali profesiu v ISCO triede 4. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch, ktorí pracovali na administratívnych pozíciách sa v prvom roku a pol pohybuje od 8 do 13 percentuálnych bodov, priemerne 11 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia.

Graf 9 Čistý efekt projektu PkZ na zamestnanosť (podľa ISCO kategórií) s 95% intervalmi spoľahlivosti (v p.b.)

Miera zamestnanosti účastníkov projektu Praxou k zamestnaniu, ktorí pracovali na pozíciách v službách a obchode (ISCO 5 = Pracovníci v službách a obchode), sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 72 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 29 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 43 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. V skúmanej vzorke bolo 22 % účastníkov, ktorí vykonávali profesiu v ISCO triede 5. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch, ktorí pracovali na pozíciách v službách a obchode sa v prvom roku a pol pohybuje od 9 do 13 percentuálnych bodov, priemerne 11 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia, teda od 1. po 18. mesiac po skončení podpory projektu PkZ.

⁹ V Prílohe 4 sú uvedené všetky profesie v rámci kategórie ISCO 1, ktoré účastníci počas účasti na opatrení vykonávali.

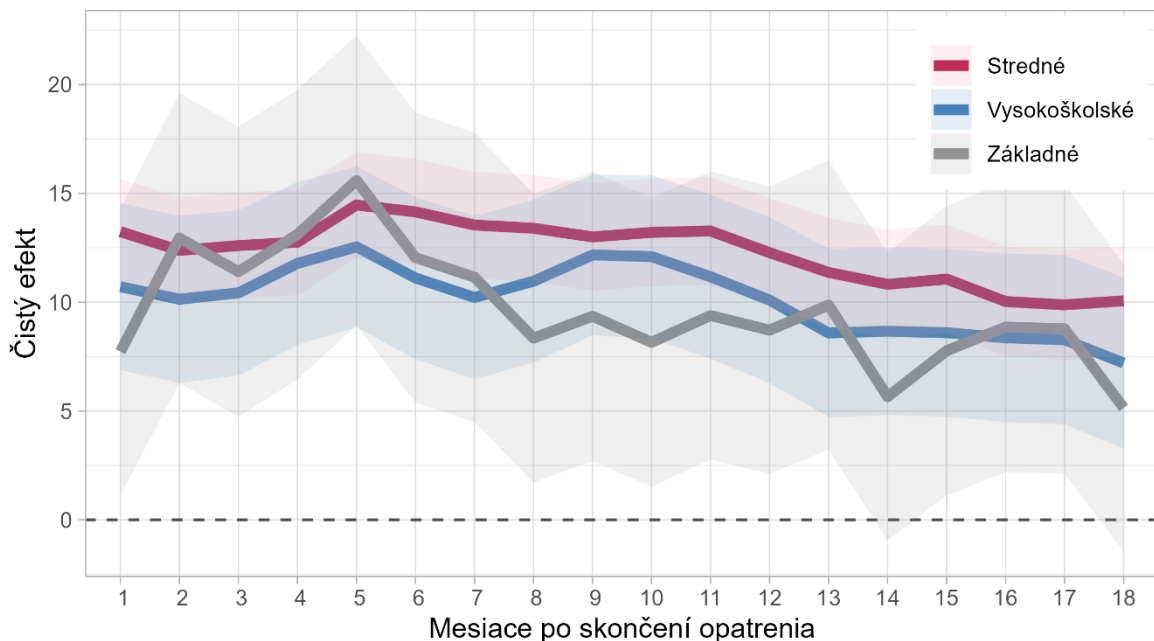
Miera zamestnanosti účastníkov projektu Praxou k zamestnaniu, ktorí pracovali na iných pozíciách (ISCO 6=Kvalifikovaní pracovníci v poľnohosp. a pod; 7=Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci; 8=Operátori a montéri strojov a zariadení; 9=Pomocní a nekvalifikov. pracovníci; spolu 30 % účastníkov v skúmanej vzorke), sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 61 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 26 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 35 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch, ktorí pracovali na iných pozíciách sa v prvom roku a pol pohybuje od 8 do 15 percentuálnych bodov, priemerne 11 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia, teda od 1. po 18. mesiac po skončení podpory projektu PkZ.

Na Grafe 9 vidíme porovnanie čistého efektu projektu PkZ podľa profesie, ktorú počas účasti na opatrení podporení nezamestnaní vykonávali. **Výrazné rozdiely v čistej účinnosti podľa vykonávanej profesie na projekte PkZ neboli spozorované, čisté efekty sú vzácné vyrovnané. Dokonca aj klesajúci efekt (od 11. mesiaca) je na všetky skupiny veľmi podobný, efekt však zostáva štatisticky významný aj v 18. mesiaci.**

Čistý efekt projektu Praxou k zamestnaniu podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Miera zamestnanosti účastníkov projektu Praxou k zamestnaniu, ktorí majú najvyššie dosiahnuté vzdelanie základné (resp. neukončené), sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 46 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 18 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 28 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. Skupina „základné vzdelanie“ zahŕňa kategórie úradu práce: a) Neukončené základné vzdelanie; b) Základné vzdelanie (podľa ISCED 2011 kategórie: 100, 244). **Čistá účinnosť projektu PkZ na skupine osôb so základným vzdelaním sa v prvom roku a pol pohybuje od 5 do 16 p.b., priemerne 10 p.b.** Hoci sú 95 % intervaly spoľahlivosti pre nízky počet účastníkov v tejto skupine pomerne naširoko, pozitívny čistý efekt opatrenia je okrem 14. a 18. mesiaca štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia.

Graf 10 Čistý efekt projektu PkZ na zamestnanosť (podľa vzdelania) s 95% intervalmi spoľahlivosti (v p.b.)

Miera zamestnanosti účastníkov projektu Praxou k zamestnaniu, ktorí majú ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie stredný stupeň vzdelania, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 69 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 29 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 40 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. Skupina „stredné vzdelanie“ zahŕňa kategórie úradu práce: a) Nižšie stredné odborné; b) Stredné odborné; c)

Úplné stredné odborné; d) Úplné stredné všeobecné; e) Vyššie odborné. **Čistá účinnosť projektu Praxou k zamestnaniu na skupine osôb so stredným vzdelaním sa v prvom roku a pol pohybuje od 10 do 14 percentuálnych bodov, priemerne 12 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia, teda od 1. po 18. mesiac po skončení podpory PkZ.

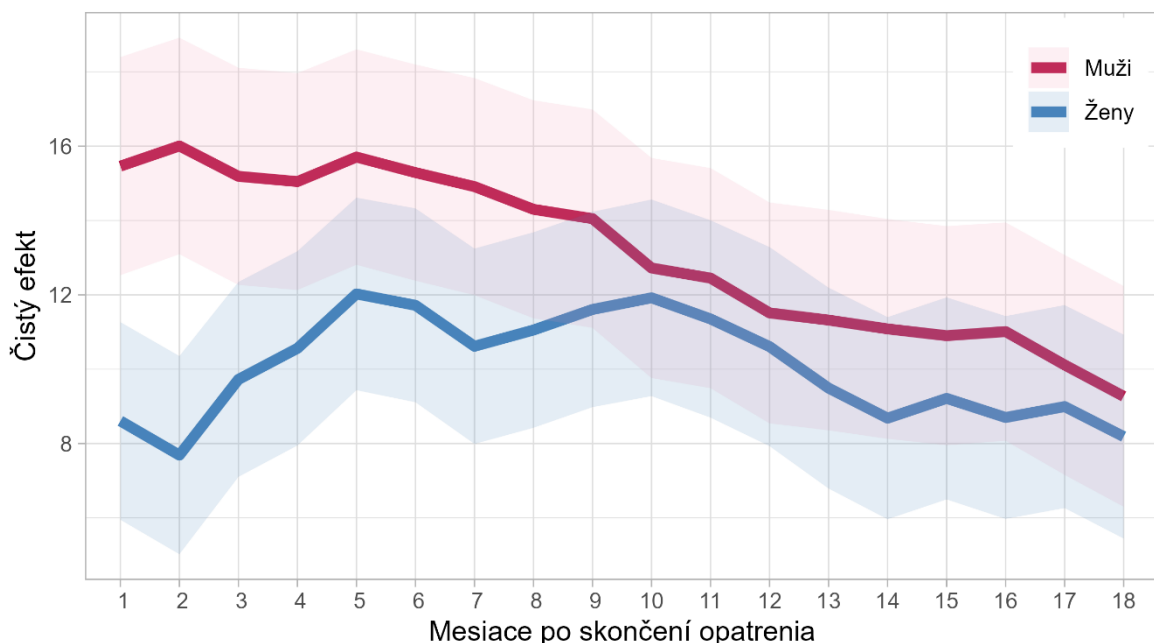
Miera zamestnanosti účastníkov projektu Praxou k zamestnaniu, ktorí majú najvyššie dosiahnuté vzdelanie vysokoškolské, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 76 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 52 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 24 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. Skupina „vysokoškolské“ zahŕňa kategórie úradu práce: a) Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa; b) Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa; c) Vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa. **Čistá účinnosť projektu PkZ na skupine osôb s vysokoškolským vzdelaním sa v prvom roku a pol pohybuje od 7 do 13 percentuálnych bodov, priemerne 10 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia, teda od 1. po 18. mesiac po skončení podpory PkZ.

Na Grafe 10 vidíme porovnanie čistého efektu projektu PkZ podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania účastníkov a neúčastníkov opatrenia. **Výrazné rozdiely v čistej účinnosti podľa vzdelania neboli spozorované, aj keď účinnosť sa javí byť mierne vyššia pri účastníkoch so stredoškolským vzdelaním.**

Čistý efekt projektu Praxou k zamestnaniu podľa pohlavia

Miera zamestnanosti žien, ktoré sa zúčastnili projektu Praxou k zamestnaniu, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 69 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 35 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti žien účastníčok priemerne 34 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníčky projektu PkZ. Žien bolo v skúmanej vzorke 57 %, čo je takmer rovnaký podiel žien ako medzi všetkými účastníkmi (56 %) projektu Praxou k zamestnaniu. **Čistá účinnosť projektu PkZ na osobách ženského pohlavia sa v prvom roku a pol pohybuje od 8 do 12 percentuálnych bodov, priemerne 10 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia, teda od 1. po 18. mesiac po skončení podpory projektu PkZ.

Graf 11 Čistý efekt projektu PkZ na zamestnanosť (podľa pohlavia) s 95% intervalmi spoľahlivosti (v p.b.)

Miera zamestnanosti mužov, ktorí sa zúčastnili projektu Praxou k zamestnaniu, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 67 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 32 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti mužov účastníkov priemerne 35 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 32 percentuálnych bodov viac.

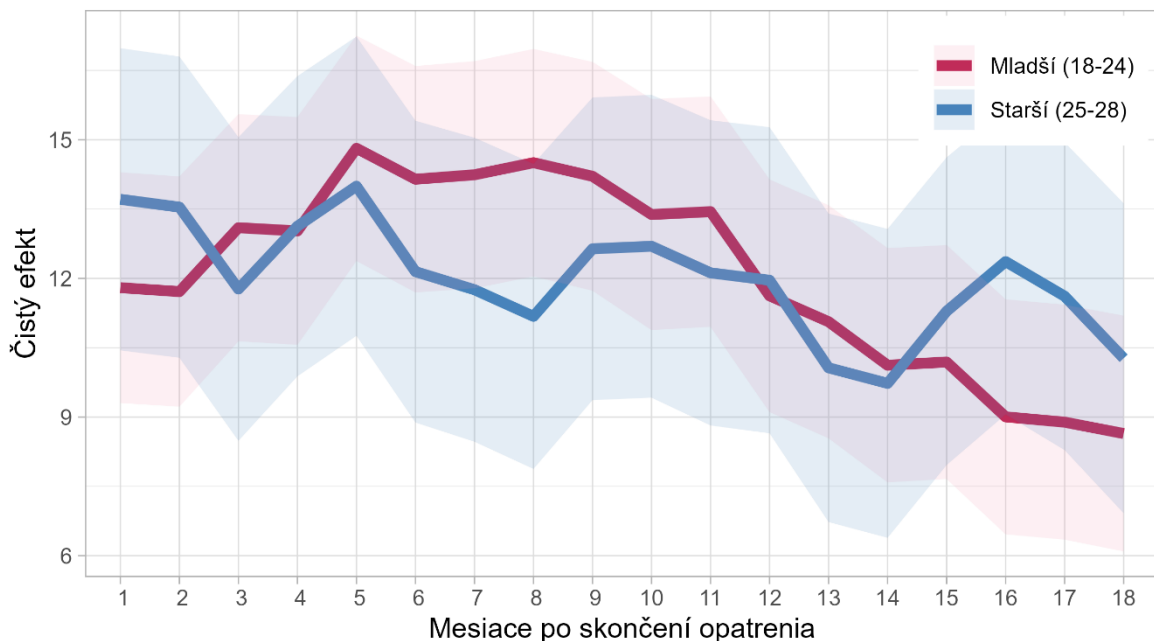
podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. Mužov bolo v skúmanej vzorke 43 %, čo je takmer rovnaký podiel mužov ako medzi všetkými účastníkmi (44 %) projektu. **Čistá účinnosť projektu PkZ na osobách mužského pohlavia sa v prvom roku a pol pohybuje od 9 do 16 percentuálnych bodov, priemerne 13 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia, teda od 1. po 18. mesiac po skončení podpory projektu PkZ.

Na Grafe 11 vidíme porovnanie čistého efektu projektu PkZ podľa pohlavia účastníkov a neúčastníkov opatrenia. **Priemerná čistá účinnosť opatrenia je počas celého sledovaného obdobia vyššia na mužoch, avšak rozdiel v čistom efekte podľa pohlavia nie je štatisticky významný od 3. mesiaca po ukončení účasti na opatrení.** Prvé dva mesiace po opatrení je rozdiel pomerne výrazný a hlavne štatisticky významný. Efekt opatrenia na ženy v prvých piatich mesiacoch je trendovo veľmi podobný ako efekt na účastníkov, ktorí pracovali v štátnej sfére, čo sa dá vysvetliť aj výrazným prekryvaním týchto skupín. V štátnej sfére pracovalo až dvakrát viac žien (69 %) ako mužov, zatiaľ čo v súkromnej sfére bolo zastúpenie takmer rovnaké (52 %). Navyše, rozdiel medzi pohlaviami je spôsobený aj materskými a rodičovskými dovolenkami, ktoré síce celkovo neboli vo vysokom počte identifikované, avšak u žien boli identifikované vo výrazne väčšej miere ako u mužov.

Čistý efekt projektu Praxou k zamestnaniu podľa veku

Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí v čase začiatku účasti na PkZ dovŕšili 18 až 24 rokov, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 68 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 37 percentuálnych bodoch viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti mladších účastníkov priemerne 31 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ v rovnakom veku. V skúmanej vzorke bolo 63 % účastníkov vo veku 18 až 24 rokov. **Čistá účinnosť projektu PkZ na mladších účastníkoch (vo veku 18 až 24 rokov) sa v prvom roku a pol pohybuje od 9 do 15 percentuálnych bodov, priemerne 12 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia, teda od 1. po 18. mesiac po skončení podpory projektu PkZ.

Graf 12 Čistý efekt projektu PkZ na zamestnanosť (podľa veku) s 95% intervalmi spoľahlivosti (v p.b.)

Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí v čase začiatku účasti na PkZ dovŕšili 25 až 28 rokov, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 69 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 29 percentuálnych bodoch viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti starších účastníkov priemerne 40 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ v rovnakom veku. V skúmanej vzorke bolo 37 % účastníkov vo veku 25 až 28 rokov. **Čistá účinnosť projektu PkZ na starších účastníkoch**

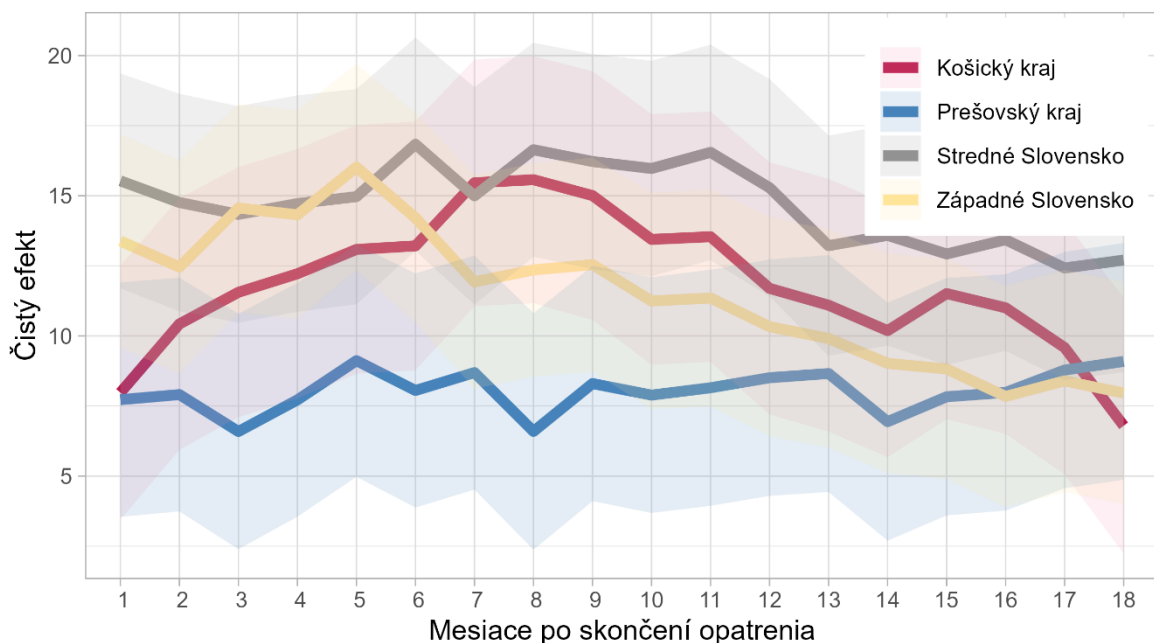
(vo veku 25 až 28 rokov) sa v prvom roku a pol pohybuje od 10 do 14 percentuálnych bodov, priemerne 12 p.b. Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia, teda od 1. po 18. mesiac po skončení podpory projektu PkZ. Na Grafe 12 vidíme porovnanie čistého efektu projektu PkZ podľa veku účastníkov a neúčastníkov opatrenia. **Výrazné rozdiely v čistej účinnosti podľa veku neboli spozorované, priemerný čistý efekt je rovnaký.**

Čistý efekt projektu Praxou k zamestnaniu podľa regiónu, resp. kraju trvalého pobytu

Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí mali trvalý pobyt na Západnom Slovensku + BSK, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 72 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 38 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov zo Západu SR priemerne 34 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ zo Západu SR. V skúmanej vzorke bolo 27 % účastníkov s pobytom v jednom z krajov: Bratislavský, Trnavský, Trenčiansky, Nitriansky. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch s trvalým pobytom na Západnom Slovensku + BSK sa v prvom roku a pol pohybuje od 8 do 16 percentuálnych bodov, priemerne 11 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia.

Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí mali trvalý pobyt na Strednom Slovensku, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 73 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 37 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov zo Stredného Slovenska priemerne 36 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ zo Stredného Slovenska. V skúmanej vzorke bolo 26 % účastníkov s pobytom v Žilinskom a Banskobystrickom kraji. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch s trvalým pobytom na Strednom Slovensku sa v prvom roku a pol pohybuje od 12 do 17 percentuálnych bodov, priemerne 15 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia.

Graf 13 Čistý efekt projektu PkZ na zamestnanosť (podľa regiónu) s 95% intervalmi spoľahlivosti (v p.b.)

Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí mali trvalý pobyt v Prešovskom kraji, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 62 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 28 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov z Prešovského kraja priemerne 34 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ z rovnakého kraja. V skúmanej vzorke bolo 26 % účastníkov s pobytom v Prešovskom kraji. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch s trvalým pobytom v Prešovskom kraji sa v prvom roku a pol pohybuje od 7 do 9 percentuálnych bodov, priemerne 8 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia.

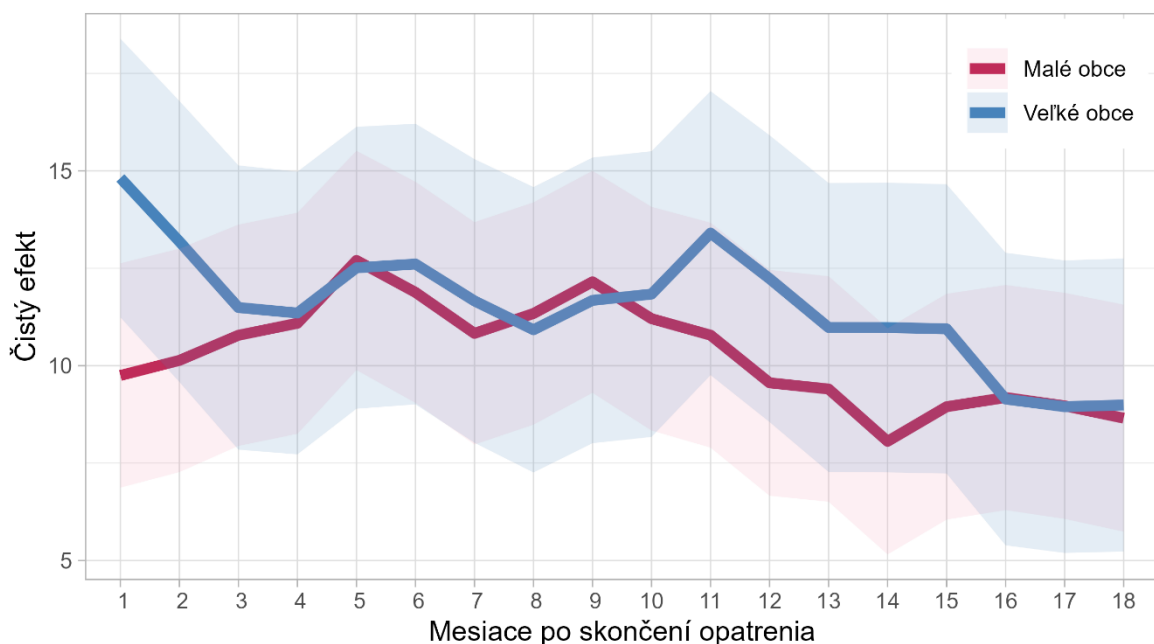
Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí mali trvalý pobyt v Košickom kraji, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 63 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 30 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov z Košického kraja priemerne 33 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ z rovnakého kraja. V skúmanej vzorke bolo 22 % účastníkov s pobytom v Košickom kraji. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch s trvalým pobytom v Košickom kraji sa v prvom roku a pol pohybuje od 7 do 16 percentuálnych bodov, priemerne 12 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia.

Na Grafe 13 vidíme porovnanie čistého efektu projektu PkZ podľa trvalého pobytu účastníkov a neúčastníkov opatrenia. **Priemerná čistá účinnosť opatrenia je najvyššia na účastníkoch s trvalým pobytom na Strednom Slovensku a najnižšia na účastníkoch s pobytom v Prešovskom kraji.** Efekt pri Prešovskom kraji je aj po 18. mesiacoch vzácnne stabilný a neklesá, na rozdiel od Západného alebo Stredného Slovenska. Účinnosť na účastníkov s pobytom na Západnom Slovensku a v Košickom kraji je priemerná.

Čistý efekt projektu Praxou k zamestnaniu podľa veľkosti obce

Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí majú trvalý pobyt vo malých obciach (pod 3 tisíc obyvateľov), sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 67 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 33 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov z malých obcí priemerne 34 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ z malých obcí. V skúmanej vzorke bolo 50 % účastníkov z malých obcí. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch z malých obcí sa v prvom roku a pol pohybuje od 8 do 13 percentuálnych bodov, priemerne 10 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia.

Graf 14 Čistý efekt projektu PkZ na zamestnanosť (podľa veľkosti obce) s 95% intervalmi spoľahlivosti (v p.b.)

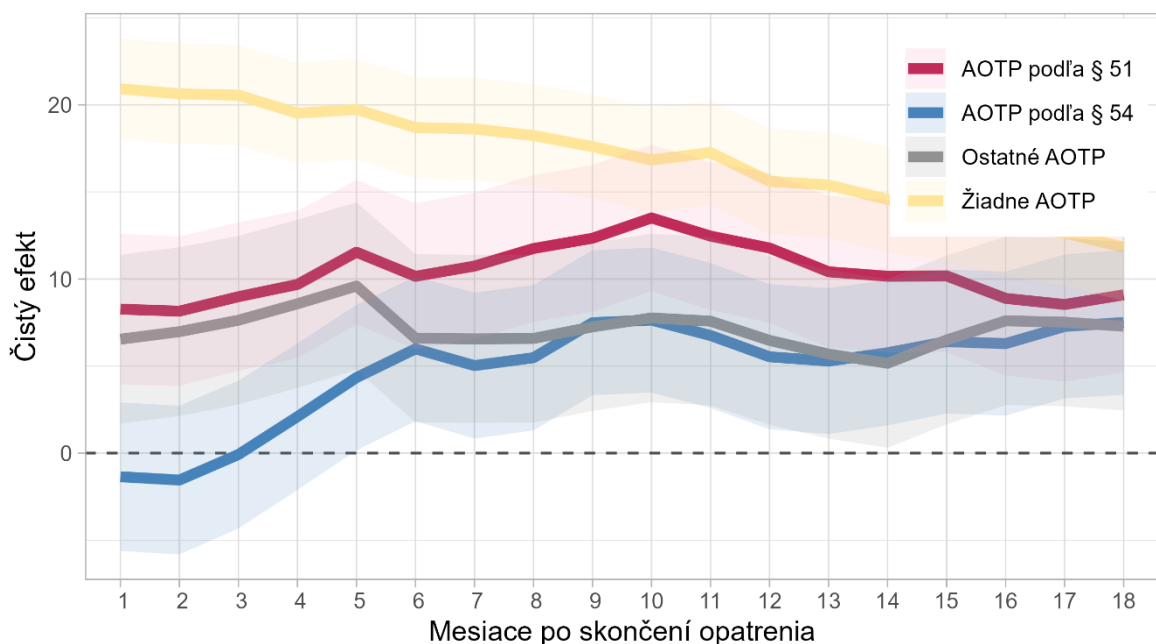
Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí majú trvalý pobyt vo veľkých obciach (nad 12 tisíc obyvateľov), sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 71 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 37 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov z veľkých obcí priemerne 34 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ z veľkých obcí. V skúmanej vzorke bolo 30 % účastníkov z veľkých obcí. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch z veľkých obcí sa v prvom roku a pol pohybuje od 9 do 15 percentuálnych bodov, priemerne 12 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia, teda od 1. po 18. mesiac po skončení podpory projektu PkZ. Na Grafe 14 vidíme porovnanie čistého efektu projektu PkZ podľa veľkosti obce, v ktorej majú účastníci a neúčastníci trvalý pobyt, **výrazné rozdiely v čistej účinnosti neboli spozorované.**

Čistý efekt projektu Praxou k zamestnaniu podľa predošlej účasti na inom AOTP

Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí sa pred účasťou na projekte PkZ zúčastnili Absolventskej praxe podľa § 51, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 76 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 49 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 27 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. V skúmanej vzorke bolo 24 % bývalých účastníkov absolventskej praxe. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch s účasťou aj na absolventskej praxi sa v prvom roku a pol pohybuje od 8 do 14 p.b., priemerne 10 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia.

Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí sa pred účasťou na projekte PkZ zúčastnili iného projektu podľa § 54 (okrem vzdelávacích projektov), sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 64 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 28 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 36 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. V skúmanej vzorke bolo 26 % bývalých účastníkov iného projektu podľa § 54 (okrem vzdelávacích projektov). **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch s účasťou aj iného projektu podľa § 54 sa v prvom roku a pol pohybuje od -2 do 8 percentuálnych bodov, priemerne 5 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný až od 5. mesiaca po skončení podpory projektu PkZ, prvé štyri mesiace čistý efekt opatrenia nie je štatisticky významný.

Graf 15 Čistý efekt projektu PkZ na zamestnanosť (podľa účasti na AOTP) s 95% intervalmi spoľahlivosti (v p.b.)

Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí sa pred účasťou na projekte PkZ zúčastnili ostatných AOTP, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 56 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 24 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 32 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. V skúmanej vzorke bolo 22 % bývalých účastníkov ostatných AOTP. Medzi ostatné AOTP sú v tomto prípade zaradené § 43, 46, 46V, 49, 50, 50J, 51A, 52, 52A, 56, 57, 60 a projekty vzdelávacieho charakteru podľa §54. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch aj iných AOTP sa v prvom roku a pol pohybuje od 5 do 10 p.b, priemerne 7 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia.

Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí sa pred účasťou na projekte PkZ nezúčastnili žiadneho iného AOTP, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 71 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 34 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne

37 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch bez akejkoľvek účasti na inom AOTP sa v prvom roku a pol pohybuje od 12 do 21 p.b., priemerne 17 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia.

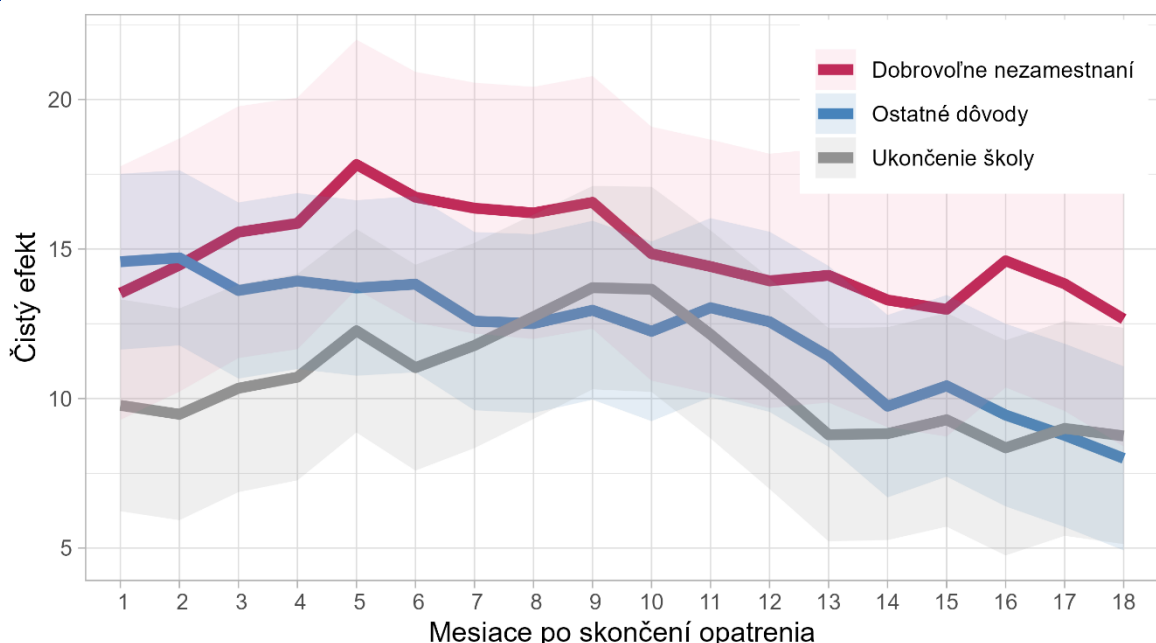
Na Grafe 15 vidíme porovnanie čistého efektu projektu PkZ podľa predošlej účasti na inom AOTP účastníkov a neúčastníkov opatrenia. **Výrazný rozdiel v čistej účinnosti bol spozorovaný predovšetkým pri skupine účastníkov bez predošlej účasti na inom AOTP. Prvých 7 mesiacov po účasti na opatrení bol čistý efekt opatrenia na túto skupinu štatisticky významne odlišný oproti ostatným skupinám.** Najmenší čistý efekt projektu PkZ bol na účastníkov s predošlou účasťou na AOTP podľa § 54, hlavne prvých 5 mesiacov.

Čistý efekt projektu Praxou k zamestnaniu podľa dôvodu zaradenia do evidencie UoZ

Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí pri zaradení do evidencie UoZ uviedli ako dôvod zaradenia, že boli dobrovoľne nezamestnaní a nepracovali, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 59 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 29 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 30 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. V skúmanej vzorke bolo 24 % účastníkov, ktorí mali ako dôvod zaradenia do evidencie UoZ uvedené „Nepracoval/Dobrovoľne nezamestnaný“. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch (dobrovoľne nezamestnaní) sa v prvom roku a pol pohybuje od 13 do 18 percent. bodov, priemerne 15 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia.

Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí pri zaradení do evidencie UoZ uviedli ako dôvod zaradenia, že práve ukončili alebo prerušili školu, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 74 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 57 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 17 %, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. V skúmanej vzorke bolo 32 % účastníkov, ktorí mali ako dôvod zaradenia do evidencie UoZ uvedené „Ukončenie školy/Prerušenie školy“. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch (ukončenie školy) sa v prvom roku a pol pohybuje od 8 do 14 percentuálnych bodov, priemerne 11 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia.

Graf 16 Čistý efekt projektu PkZ na zamestnanosť (podľa dôvodu zaradenia) s 95% intervalmi spoľahlivosti (v p.b.)

Miera zamestnanosti účastníkov, ktorí pri zaradení do evidencie UoZ uviedli iné dôvody zaradenia, sa prvých 18 mesiacov po skončení účasti na projekte pohybuje okolo 69 %, čo je oproti obdobiu pred podporou o 21 percentuálnych bodov viac. Pred účasťou na projekte PkZ bola miera zamestnanosti účastníkov priemerne 48

%, podobnú mieru zamestnanosti mali aj neúčastníci projektu PkZ. V skúmanej vzorke bolo 44 % účastníkov, ktorí mali ako dôvod zaradenia do evidencie UoZ uvedené „Ostatné dôvody“, t.j. ostatné dôvody okrem Nepracoval/Dobrovoľne nezamestnaný a Ukončenie/Prerušenie školy. **Čistá účinnosť projektu PkZ na účastníkoch (ostatné dôvody) sa v prvom roku a pol pohybuje od 8 do 15 percent. bodov, priemerne 12 p.b.** Pozitívny čistý efekt opatrenia je štatisticky významný počas celého sledovaného obdobia.

Na Grafe 16 vidíme porovnanie čistého efektu projektu PkZ podľa dôvodu zaradenia do evidencie UoZ účastníkov a neúčastníkov opatrenia. **Výrazné rozdiely v čistej účinnosti podľa dôvodu zaradenia neboli spozorované, ale čistý efekt na účastníkov s dôvodom zaradenia dobrovoľne nezamestnaní je najväčší.**

Tabuľka 2 Zhrnutie výsledkov - čistých efektov projektu Praxou k zamestnaniu na určité špecifické skupiny

Skupina	Priemerný čistý efekt (v p.b.)	Priemerná zamestnanosť PRED opatrením obe skupiny	Priemerná zamestnanosť PO opatrení Účastníci	Priemerná zamestnanosť PO opatrení Neúčastníci	Počet mesiacov štatisticky významného pozitívneho efektu (max. 18)
Všetci	12	34 %	68 %	56 %	18
Súkromný zamestnávateľ	14	39 %	72 %	58 %	18
Štátny zamestnávateľ	6	20 %	58 %	52 %	<u>15</u>
Profesia ISCO 1,2,3	12	28 %	73 %	61 %	18
Profesia ISCO 4	11	31 %	69 %	58 %	18
Profesia ISCO 5	11	43 %	72 %	60 %	18
Profesia ISCO 6,7,8,9	11	35 %	61 %	51 %	18
Základné vzdelanie	10	28 %	46 %	36 %	<u>16</u>
Stredné vzdelanie	12	40 %	69 %	56 %	18
Vysokoškolské vzdelanie	10	24 %	76 %	65 %	18
Ženy	10	34 %	69 %	59 %	18
Muži	13	35 %	67 %	54 %	18
Mladší (18-24)	12	31 %	68 %	56 %	18
Starší (25-28)	12	40 %	69 %	57 %	18
Západné Slovensko + BSK	11	34 %	72 %	61 %	18
Stredné Slovensko	15	36 %	73 %	59 %	18
Prešovský kraj	8	34 %	62 %	54 %	18
Košický kraj	12	33 %	63 %	51 %	18
Malé obce	10	34 %	67 %	56 %	18
Veľké obce	12	34 %	71 %	59 %	18
Účasť na AOTP podľa § 51	10	27 %	76 %	65 %	18
Účasť na AOTP podľa § 54	5	36 %	64 %	59 %	<u>14</u>
Účasť na ostatných AOTP	7	32 %	56 %	49 %	18
Bez účasti na inom AOTP	17	37 %	71 %	54 %	18
Dobrovoľne nezamestnaní	15	30 %	59 %	45 %	18
Ukončenie školy	11	17 %	74 %	63 %	18
Ostatné dôvody	12	48 %	69 %	57 %	18

Zdroj: vlastné výpočty, SP, ÚPSVR.

Poznámka: Čísla sú zaokrúhlené na celé čísla, čo v niektorých prípadoch spôsobuje, že rozdiel v zaokrúhlenej miere zamestnanosti medzi účastníkmi a neúčastníkmi nezodpovedá zaokrúhľenému priemernému čistému efektu. Odchyľka je maximálne 1 p.b.

Náklady a návratnosť projektu Praxou k zamestnaniu

Celkové náklady úradov PSVaR na 2 857 podporených UoZ zahrnutých v skúmanej vzorke dosiahli 13 088 635 eur. Priemerná výška príspevku na jedného podporeného UoZ v skúmanej vzorke bola vo výške 4 581 eur. Keďže priemerne sa na trhu práce uplatnilo 68 %¹⁰ účastníkov projektu Praxou k zamestnaniu, priemerný príspevok na jedného účastníka uplatneného na trhu práce dosiahol 6 737 eur. Čisté náklady opatrenia sú však vyššie, pretože zohľadňujú len tých účastníkov, ktorí sa na trhu práce uplatnili práve vďaka účasti na projekte Praxou k zamestnaniu. **Po zohľadnení čistého efektu priemerne 12 p.b. dosiahli náklady na jedného čistého zamestnaného účastníka 38 175 eur.**¹¹

Návratnosť výdavkov vynaložených na projekt Praxou k zamestnaniu sa odhaduje v horizonte 10 rokov.¹² Verejné prostriedky, ktoré sa vynakladajú prostredníctvom projektu PkZ na mentorované zapracovanie a prax UoZ u zamestnávateľa, sa štátu vracajú v podobe daní a odvodov¹³, ktoré odvedú účastníci pracujúci práve vďaka predošlej účasti na projekte PkZ a ich zamestnávateľa. Vzhľadom na skutočné priemerné mesačné vymeriavacie základy účastníkov opatrenia v sledovanej vzorke možno konštatovať, že celkové verejné výdavky na projekt PkZ sa vrátia do štátneho rozpočtu až za 10 rokov. Takéto dlhé obdobie návratnosti finančných prostriedkov je zapríčinené hlavne vysokými nákladmi na podporeného UoZ.

Priemerný mesačný príjem uplatnených účastníkov na trhu práce bol vo výške 581 eur. Celková cena práce predstavovala 785 eur; na dani z príjmu, zdravotných a sociálnych odvodoch sa tak štátu odvedlo priemerne 316 eur mesačne. Pre výpočet výšky príjmu boli použité vymeriavacie základy, ktoré sú pri účastníkoch uvedené v dátach Sociálnej poisťovne. Pre výpočet odvedených daní a odvodov boli použité parametre pre „zamestnanca“, keďže predstavoval dominantný poistný vzťah uplatnených UoZ. Až 92,5 % podporených UoZ, ktorí sa po účasti na projekte PkZ uplatnili na trhu práce, malo prvý mesiac po skončení poskytovania príspevkov na mentorované zapracovanie a prax u zamestnávateľa poistný vzťah „zamestnanec“.

Pri výpočte návratnosti výdavkov na projekt PkZ by sa v ideálnom prípade mali zohľadňovať aj dane a odvody, ktoré boli zdanené a odvedené štátu počas trvania samotného projektu. Príspevok, ktorý sa v rámci projektu zamestnávateľovi poskytuje avšak zahŕňa až tri položky¹⁴ a z poskytnutých dát nie je možné odlišiť aká výška príspevku bola použitá na akú položku. Podľa nastavenia projektu je však jasné, že výrazná väčšina (približne 85 %) príspevku išla na úhradu časti CCP zamestnanca. Pri zohľadnení daní a odvodov, ktoré boli odvedené štátu počas trvania projektu Praxou k zamestnaniu, by sa obdobie návratnosti výdavkov vynaložených na projekt skrátilo približne o 6 mesiacov, takže na návratnosť by predstavovala približne 9 rokov a 6 mesiacov.

Pri výpočte návratnosti výdavkov na projekt PkZ by sa v ideálnom prípade mohla zohľadniť aj „indexizácia“, teda napr. nejaké zohľadnenie rastu príjmu. Avšak pre konzistentnosť s predošlými analýzami AOTP a vhodné porovnanie návratnosti s inými AOTP, aj pri tejto analýze **pri odhade návratnosti opatrenia zostal predpoklad zmrazenia priemerného príspevku na účastníka, priemerného príjmu uplatnených účastníkov a priemerného čistého efektu opatrenia.**

¹⁰ Priemerná miera uplatnenia na trhu práce účastníkov projektu Praxou k zamestnaniu v období 18 sledovaných mesiacov, t.j. 1. až 18. mesiaca po skončení účasti na projekte PkZ.

¹¹ Náklady na jedného čistého zamestnaného účastníka opatrenia = priemerné náklady na jedného podporeného UoZ v skúmanej vzorke (4 581 eur) vydelené čistým efektom opatrenia (0,12), t.j. rozdielom medzi účastníkmi a neúčastníkmi opatrenia v šanci uplatniť sa na trhu práce.

¹² Pre odhad návratnosti výdavkov bol použitý náklad na jedného čistého zamestnaného účastníka (38 175 eur), ktorý bol vydelovaný priemernou mesačnou sumou, ktorá bola štátu odvedená (316 eur), výsledok je 120,8 mesiacov, teda 10 rokov.

¹³ Pre výpočet odvedených daní a odvodov boli použité parametre pre zamestnanca bez uplatneného daňového bonusu na dieťa, bez odvodovej úľavy pre dlhodobo nezamestnaných a osoby z NRO a bez účasti na starobnom dôchodkovom sporení.

¹⁴ Úrad poskytuje zamestnávateľovi príspevok, ktorý zahŕňa príspevok na mentorovanie, príspevok na úhradu časti CCP zamestnanca, príspevok na úhradu časti nevyhnutných nákladov súvisiacich s mentorovaným zapracovaním a praxou.

4 Závěry a odporúčania

Závěry

Národný projekt Praxou k zamestnaniu zvýšil mieru zamestnanosti zúčastnených UoZ oproti nezúčastneným UoZ približne o 12 percentuálnych bodov. Účasť na projekte, ktorý bol sprostredkovaný úradmi práce v rokoch 2015 až 2019, zvyšuje šancu nezamestnaných mladých ľudí zamestnať sa na otvorenom pracovnom trhu. Pozitívne efekty projektu Praxou k zamestnaniu sa prejavili na účastníkoch, ktorí pracovali v štátnej aj súkromnej sfére; na kvalifikovaných ako aj menej kvalifikovaných pracovných pozíciách. Pozitívna účinnosť opatrenia bola potvrdená aj na osobách so základným, stredným, aj vysokoškolským vzdelaním; na ženách aj na mužoch; na mladších ako aj starších účastníkoch. Pozitívny efekt projektu PkZ sa preukázal aj na účastníkoch zo Západného, Stredného a Východného Slovenska; z malých aj z veľkých obcí, na osobách s predošlou účasťou na iných opatreniach ako aj na osobách s rôznymi dôvodmi zaradenia do evidencie.

- **Účasť na projekte zvyšuje mieru zamestnanosti zúčastnených UoZ približne o 12 percentuálnych bodov.** Miera zamestnanosti účastníkov opatrenia predstavuje v období roka a pol po skončení podpory priemerne 68 %, zatiaľ čo priemerná miera zamestnanosti veľmi podobných UoZ, ktorí sa však projektu PkZ nezúčastnili, sa v rovnakom období pohybuje okolo 56 %.
- **Projekt PkZ vykonávaný v súkromnej sfére mal na účastníkov nadpriemernú čistú účinnosť (14 p.b.),** zatiaľ čo v štátnej sfére (verejná správa, vzdelávanie, zdravotníctvo, sociálna pomoc) mal projekt Praxou k zamestnaniu podpriemernú čistú účinnosť (6 p.b.).
- **Čistá účinnosť projektu PkZ bola v priemere rovnaká na účastníkov zamestnaných počas podpory projektu na rôznorodých profesiách.** Efekt bol skúmaný na štyroch skupinách účastníkov podľa štatistickej klasifikácie zamestnaní ISCO a všetky skupiny mali podobný efekt (od 11 do 12 p.b.).
- **Účasť na projekte PkZ mala na účastníkov približne rovnaký efekt bez ohľadu na ich najvyššie dosiahnuté vzdelanie.** Priemerná čistá účinnosť opatrenia skupín osôb so základným, stredným a vyšším vzdelaním sa pohybovala okolo priemernej čistej účinnosti opatrenia na celej vzorke (od 10 do 12 p.b.).
- **Opatrenie Praxou k zamestnaniu malo mierne väčší čistý efekt u mužov (13 p.b.) ako u žien (10 p.b.).** Efekt u mužov však po prvom polroku po účasti na opatrení postupne klesá.
- **Projekt PkZ mal približne rovnakú čistú účinnosť na mladších účastníkov (18 až 24 rokov) ako na starších účastníkov (25 až 28 rokov),** vek teda nebol rozhodujúcim faktorom účinnosti opatrenia.
- **Čistý efekt opatrenia PkZ bol nadpriemerný na Strednom Slovensku (15 p.b.), zatiaľ čo v Prešovskom kraji bol efekt podpriemerný (8 p.b.).** Na Západnom Slovensku ako aj v Košickom kraji bola účinnosť opatrenia priemerná na úrovni 11 až 12 p.b.
- **Zásadný rozdiel v efekte opatrenia medzi účastníkmi z malých a veľkých obcí sa neobjavil,** hoci priemerný efekt veľkých obcí bol mierne vyšší.
- **Projekt Praxou k zamestnaniu mal na účastníkov bez predošlej účasti na inom AOTP nadpriemernú čistú účinnosť (17 p.b.), najvyššiu zo všetkých podskupín.** Na účastníkov, ktorí sa pred účasťou na tomto projekte zúčastnili aj iného projektu, resp. iného AOTP, mal projekt PkZ nižší čistý efekt (5/7/10 p.b.).
- **Nadpriemerný čistý efekt (15 p.b.) má opatrenie Praxou k zamestnaniu na osoby, ktoré pri zaradení do evidencie UoZ uviedli ako dôvod zaradenia, že boli dobrovoľne nezamestnaní a nepracovali.** Opatrenie malo približne priemernú čistú účinnosť na osoby s inými dôvodmi zaradenia do evidencie UoZ.
- **Návratnosť výdavkov vynaložených na projekt PkZ sa odhaduje v horizonte 10 rokov.** Verejné výdavky na projekt PkZ sa vrátia prostredníctvom daní a odvodov uplatnených účastníkov do štátneho rozpočtu za 10 rokov, čo je zapríčinené hlavne vysokými nákladmi na jedného podporeného UoZ (Príloha 1).

Odporúčania

- **Zvážiť zaradenie opatrenia inšpirovaného projektom Praxou k zamestnaniu aj do Zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti.** Národný projekt Praxou k zamestnaniu mal len obmedzené obdobie trvania (2015-2019), keďže bol financovaný z Európskeho sociálneho fondu (ESF). Vzhľadom na pomerne dobrú čistú účinnosť projektu by bolo na mieste zvážiť implementovanie opatrenia s podobným, resp. rovnakým nastavením aj do zákona o službách zamestnanosti. V takom prípade bude opatrenie dostupné aj naďalej pre ďalších mladých uchádzačov o zamestnanie.

V prípade zaradenia opatrenia inšpirovaného projektom Praxou k zamestnaniu aj do Zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti:

- **Zvážiť zredukovanie výšky príspevku na mentorované zapracovanie a prax u zamestnávateľa.** Vzhľadom na pomerne dlhú návratnosť finančných prostriedkov na projekt Praxou k zamestnaniu (10 rokov) by bolo na mieste zvážiť, akými spôsobmi by sa dala znížiť výška príspevkov tak, aby bola finančná návratnosť opatrenia kratšia. Nákladnosť opatrenia na jedného podporeného UoZ sa dá znížiť napr. skrátením obdobia podpory na menej mesiacov alebo znížením maximálnej výšky príspevku.
- **Zvážiť umiestňovanie budúcich účastníkov predovšetkým na pracovné miesta v súkromnej sfére.** Projekt Praxou k zamestnaniu vykonávaný v súkromnej sfére mal na účastníkov nadpriemernú čistú účinnosť (14 p.b.), zatiaľ čo v štátnej sfére (verejná správa, vzdelávanie, zdravotníctvo, sociálna pomoc) mal projekt Praxou k zamestnaniu podpriemernú čistú účinnosť (6 p.b.). Vzhľadom na účinnosť opatrenia na zúčastnených UoZ by bolo na mieste zvážiť, či by sa pri umiestňovaní budúcich účastníkov podobného opatrenia nemali preferovať skôr zamestnávateľa v súkromnej sfére.

Alternatívne odporúčanie:

- **Zvážiť možnosti zjednotenia Príspevku na vykonávanie absolventskej praxe podľa § 51 a projektu Praxou k zamestnaniu.** Hoci sú tieto dve aktívne opatrenia vo viacerých ohľadoch odlišné, obe opatrenia sú ciele na mladých nezamestnaných a vykazujú pomerne dobrú účinnosť na účastníkov. Absolventská prax je oveľa lacnejšia, keďže nejde o zamestnanecký pomer a preto má aj výrazne rýchlejšiu návratnosť vynaložených prostriedkov (1,5 roka). Na druhej strane projekt PkZ má dvojnásobný čistý efekt ako absolventská prax. Zváženie vytvorenia akéhosi hybridného opatrenia, ktoré si vezme to najlepšie z oboch opatrení stojí za zváženie, keďže by z toho mohli profitovať zúčastnení nezamestnaní ako aj samotný štát.

Príloha 1: Porovnanie doteraz vyhodnotených AOTP Inštitútom sociálnej politiky

Tabuľka 3 Vyhodnotenú AOTP

Kategória AOTP	Názov opatrenia	Cieľová skupina	Priemerná výška príspevku na 1 UoZ	Čistý efekt opatrenia	Návratnosť výdavkov
Vzdelávanie	Rekvalifikácia ako príležitosť na spoluprácu uchádzačov o zamestnanie, úradov PSVaR a vzdelávacích inštitúcií (REPAS)	Všetci UoZ	450 €	Pozitívny Cca 4 p.b.	3 roky
Podnety k zamestnaniu (zvyšovanie zamestnanosti)	Príspevok na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti podľa § 50j (opatrenie 50j)	1) UoZ starší ako 50 rokov (najmenej 3 mesiace v evidencii) 2) UoZ - Dlhodobo nezamestnaní (najmenej 12 mesiacov v evidencii) 3) UoZ s vzdelaním nižším ako stredné odborné vzdelanie (najmenej 3 mesiace v evidencii)	3 500 €	Pozitívny Cca 15 p.b.	8,5 rokov
Priama tvorba pracovných miest	Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj podľa § 52 (opatrenie 52)	Dlhodobo nezamestnaný občan, ktorý je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi	285 €	Mierne pozitívny Cca 1 p.b.	9 rokov
Podnety k zamestnaniu (zvyšovanie zamestnateľnosti)	Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe podľa § 51 (opatrenie 51)	Absolvent školy vedeným v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej jeden mesiac	550 €	Pozitívny Cca 6 p.b.	1,5 roka
Podnety k zamestnaniu (zvyšovanie zamestnanosti)	Národný projekt Praxou k zamestnaniu	1) UoZ do 24 rokov, najmenej 3 mesiace v evidencii UoZ 2) UoZ do 28 rokov, najmenej 6 mesiace v evidencii UoZ	4 184 €	Pozitívny Cca 12 p.b.	10 rokov

Zdroj: Zákon o službách zamestnanosti, Eurostat, ÚPSVaR, vlastné výpočty z analýz Inštitútu sociálnej politiky

Poznámka: Opatrenia nie je možné medzi sebou porovnávať. Každé vyhodnotenú AOTP má odlišný charakter, odlišné cieľové skupiny, odlišné podmienky na účasť na opatrení, odlišný cieľ, atď.

Príloha 2: Zohľadnenie časového aspektu (dynamická evaluačná schéma)

Dynamická evaluačná schéma je v tejto analýze aplikovaná čiastočne. Kompletné implementovanie tejto schémy by okrem aplikovaných záležitostí zahŕňalo aj rozdelenie skúmanej vzorky na menšie podskupiny („podvzorky“) na základe časového obdobia vstupu do opatrenia. Podľa začiatku účasti na opatrení by sa teda skúmaná vzorka rozdelila napríklad na mesačné alebo štvrtročné časové podskupiny. Ku každej skúmanej „podvzorky“ by sa následne priradili len neúčastníci z toho konkrétneho časového obdobia na základe propensity score matching. Takéto aplikovanie dynamickej evaluačnej schémy by zabezpečilo, že v kontrolnej skupine patriacej k napr. druhej podskupine (účastníci opatrenia začínajúci v druhom kvartáli) by sa mohli nachádzať aj budúci účastníci opatrenia, napr. začínajúci v treťom kvartáli (Fredriksson & Johansson 2008; Kruppe & Scholz 2014; Sianesi 2004). Malá veľkosť skúmanej vzorky v tejto analýze avšak neumožňuje takéto rozdelenie na podskupiny, resp. bolo by spojené so skreslením. Preto je dynamická evaluačná schéma aplikovaná čiastočne, ale spôsobom, ktorý rieši všetky záležitosti spojené so zohľadnením časového aspektu.

Keďže začiatok participovania na projekte PkZ môže nastať kedykoľvek po troch (alebo šiestich) mesiacoch v evidencii UoZ, je potrebné zohľadniť dĺžku obdobia stráveného v evidencii UoZ pred začiatkom účasti na opatrení, respektíve pred koncom účasti na opatrení a následným návratom medzi nezamestnaných. Pre potrebu reprezentatívnej veľkosti vzorky je zvolené pomerne rozsiahle časové obdobie, v ktorom začínajú UoZ na opatrení participovať v rôznych mesiacoch (od 1. 10. 2016 do 31. 12. 2017), ako aj v rôznych mesiacoch účasť na opatrení končia (od 30. 6. 2017 do 30. 9. 2018).

Potrebné je preto skúmať účinnosť opatrenia v relatívnom čase, ktorý uplynul po konci participácie, a nie v kalendárnom čase, kde by dochádzalo k premiešavaniu UoZ pred podporou, práve podporovaných UoZ a UoZ po podpore. Za následok by to malo aj oneskorený začiatok sledovania účinnosti opatrenia pri niektorých UoZ. Navyše, šanca uplatnenia sa na trhu práce sa počas obdobia nezamestnanosti nemení lineárne. Dĺžka obdobia, ktorú boli účastníci projektu PkZ evidovaní na úrade práce preto musí byť zohľadnená v analýze opatrenia (Fredriksson & Johansson 2008).

Začiatkový mesiac sledovania je pre účastníkov opatrenia určený skončením participácie na opatrení, ktorá sa pohybuje medzi 30. 6. 2017 do 30. 9. 2018. Efekty opatrenia preto nie sú sledované v kalendárnom čase, keďže začiatkový mesiac sledovania úspešnosti na trhu práce je pre účastníkov opatrenia rozdielny (7/2017-10/2018). Pri neúčastníkoch opatrenia avšak nie je automaticky jasné, v aký mesiac sa má začať sledovanie uplatnenia na trhu práce, preto musí byť pre neúčastníkov opatrenia mesiac začiatku sledovania pridelený rovnakým rozdelením, aké zodpovedá rozdeleniu medzi účastníkmi opatrenia.

Účastníci opatrenia sú preto rozdelení podľa dátumu zaradenia do evidencie UoZ do dvanástich skupín, ktoré reprezentujú kvartály začínajúce 4Q 2014 a končiace 3Q 2017. V každej skupine (kvartály) sú podiely účastníkov pre začiatkové mesiace sledovania (kalendárny mesiac, v ktorom sa začína sledovať efekt opatrenia) rozdielne. Začiatkové mesiace sledovania sa preto následne pridelia neúčastníkom opatrenia (ktorí sú tiež rozdelení do dvanástich skupín podľa zaradenia do evidencie UoZ) rovnakými proporciami v každej z dvanástich časových skupín, aké sú medzi účastníkmi opatrenia. V rámci každej skupiny prebehne pridelovanie začiatkového mesiaca sledovania jednotlivým neúčastníkom opatrenia náhodným spôsobom. Začiatkový mesiac sledovania je teda skupine neúčastníkov pridelený na základe podielu začiatkových mesiacov sledovania v skupine účastníkov v každom období (kvartály) zaradenia do evidencie UoZ.

Čiastočne aplikovaná dynamická evaluačná schéma teda pozostáva predovšetkým z dvoch úkonov. Prvým je pridelovanie začiatkových mesiacov sledovania pre kontrolnú skupinu takým spôsobom, aby pridelenie reprezentovalo rovnaké proporcie, aké sú pri skúmanej vzorke. Druhým úkonom je párovanie a váženie na základe dvanástich premenných, ktoré zabezpečilo vyrovnanie podielov kontrolnej podskupiny a skúmanej vzorky v týchto premenných (kvartály zaradenia osôb do evidencie UoZ), čo je možné vidieť v Tabuľke 1.

Príloha 3: Skúmana vzorka a kontrolná skupina

Pre potrebu reprezentatívnej veľkosti vzorky je zvolené pomerne rozsiahle sledované obdobie, na základe ktorého sú UoZ do skúmanej vzorky a kontrolnej skupiny vybraní. Sledované obdobie tejto analýzy je zadefinované na základe obdobia od 1. 10. 2016 do 31. 12. 2017, v ktorom uchádzači o zamestnanie začali svoju účasť na projekte Praxou k zamestnaniu. Efekty opatrenia sa sledujú počas 18 mesiacov, ktoré nasledovali po skončení participácie účastníkov na projekte PkZ.

Celkový počet účastníkov opatrenia zaradených do skúmanej vzorky predstavuje 2 857 mladých UoZ. Pri párovaní bol použitý pomerne striktný caliper 0.0001, takže 90 osôb zo skúmanej vzorky nenašlo pár (suseda) v skupine neúčastníkov opatrenia (kontrolnej skupine) s propensity score vo vzdialenosti do 0.0001.

Celkový počet neúčastníkov opatrenia zaradených do kontrolnej skupiny predstavuje 97 124 mladých UoZ. Počas párovania sa do kontrolnej podskupiny vybralo 19 397 UoZ, na základe ktorých sa odhadoval efekt.

Výber osôb do hodnotenia - účastníci (skúmaná vzorka) a neúčastníci (kontrolná skupina)

a) Do skúmanej vzorky boli vybrané osoby, ktoré začali svoju účasť na projekte PkZ v období od 1. 10. 2016 do 31. 12. 2017. Osoby, ktoré začali svoju účasť na projekte PkZ v inom období neboli zaradené do skúmanej vzorky. Skorší účastníci PkZ neboli zaradení ani do kontrolnej skupiny, aby sa predišlo premiešavaniu a skresleniu kontrolnej skupiny. Neskorší účastníci PkZ do kontrolnej skupiny tiež neboli zaradení, takže princíp *joining vs. waiting* (Stephan, 2008) v tejto analýze nie je aplikovaný.

b) Do skúmanej vzorky boli vybraní len účastníci projektu Praxou k zamestnaniu, ktorí boli súčasťou projektu PkZ celých 9 mesiacov. Účastníci, ktorí účasť na projekte predčasne ukončili alebo účasť ukončili skôr ako po deviatich mesiacoch, do vzorky neboli zaradení. V prípade obdobia od 1. 10. 2016 do 31. 12. 2017 bolo 29 % účastníkov projektu PkZ na opatrení menej ako celých 9 mesiacov.

c) Do skúmanej vzorky ako aj do kontrolnej skupiny boli vybrané len osoby, ktoré boli zaradené do evidencie UoZ v období od 1.10.2014 do 30.9.2017 a zotrvali v evidencii UoZ až do skúmaného obdobia (od 1. 10. 2016 do 31. 12. 2017). Do skúmanej vzorky boli vybrané len osoby, ktoré nemali zdravotné postihnutie.

d) Do skúmanej vzorky ako aj do kontrolnej skupiny boli vybrané len osoby, ktoré spĺňali vekové podmienky projektu PkZ, ktoré za cieľové skupiny opatrenia určili buď osoby do 24 rokov (vrátane), ktoré boli vedené v evidencii UoZ minimálne 3 mesiace alebo osoby vo veku do 28 rokov (vrátane), ktoré boli vedené v evidencii UoZ minimálne 6 mesiacov. Ako minimálny vek osôb zaradených do analýzy bol stanovený vek 18 rokov.

e) Do skúmanej vzorky ako aj do kontrolnej skupiny boli vybrané len osoby, ktoré sa zúčastnili maximálne dvoch iných AOTP. Z analýzy teda boli vyradené osoby, ktoré sa zúčastnili troch a viac iných AOTP. Predošlá účasť na iných AOTP bola zohľadnená pri párovaní, tzn. patrí medzi charakteristiky UoZ, na základe ktorých sa vyberá kontrolná podskupina k účastníkom opatrenia. Toto párovanie zabezpečuje zachytenie vplyvov opatrení absolvovaných pred účasťou na PkZ a tým aj neskreslený odhad čistej účinnosti skúmaného projektu Praxou k zamestnaniu.

f) Zo skúmanej vzorky boli vyradené osoby, ktorých dôvod vyradenia z evidencie UoZ sa nedá vyhodnotiť ako úspech/neúspech na trhu práce, išlo o nasledujúce dôvody: nástup na sústavnú prípravu na povolanie, narodenie dieťaťa, úmrtie UoZ, vzatie do výkonu väzby, nástup na výkon trestu odňatia slobody, zánik dlhodobého pobytu, ak išlo o štátneho príslušníka tretej krajiny.

Príloha 4: Vykonávané profesie v rámci kategórie ISCO 1

Pod kategóriu „ISCO 1: Zákonnodarcovia, riadiaci pracovníci“ patria vysokokvalifikované profesie. Keďže cieľovou skupinou projektu Praxou k zamestnaniu boli predovšetkým mladí nezamestnaní bez väčších skúsenosti s trhom práce, tak bolo pomerne prekvapivé, že sa vyskytli aj tieto profesie aj v rámci projektu PkZ. Všetky vykonávané profesie v rámci kategórie ISCO 1 sú uvedené v Tabuľke 4. Uvedené sú aj ISCO kódy profesií a počet účastníkov zo skúmanej vzorky, ktorí dané profesie vykonávali počas sledovaného obdobia.

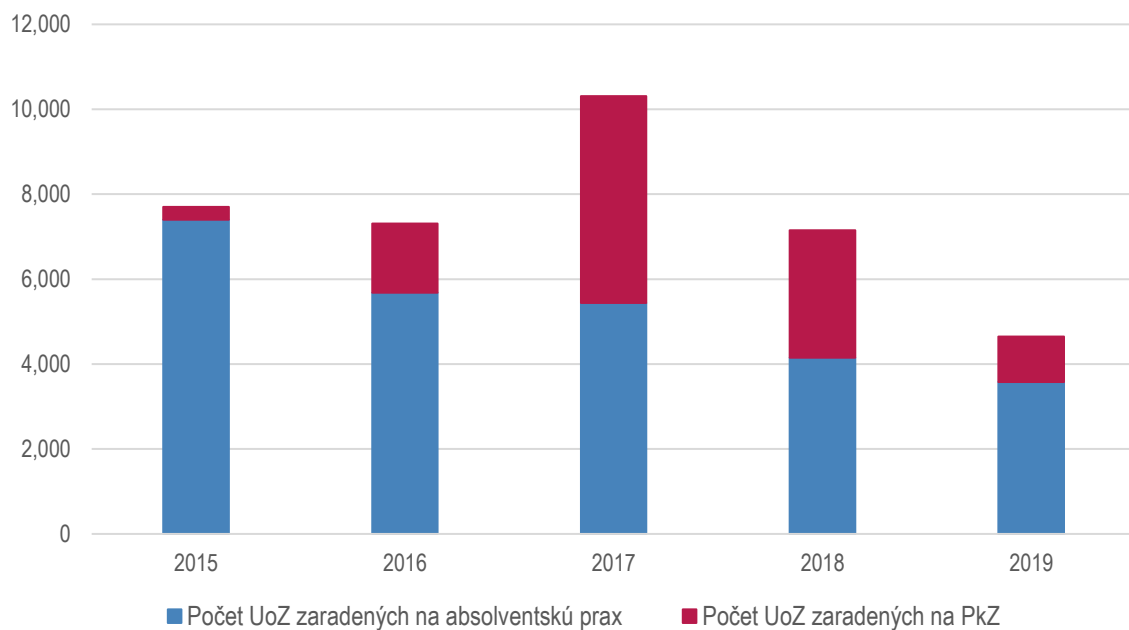
Tabuľka 4 Vykonávané profesie v rámci kategórie ISCO 1

Názov profesie	ISCO kód	Počet
Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti marketingu	1221002	5
Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti obchodu a marketingu inde neuvedený	1221999	5
Riadiaci pracovník (manažér) kaviarne a baru	1412002	5
Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti obchodu (obchodný riaditeľ)	1221001	4
Riadiaci pracovník (manažér) obchodnej prevádzky	1420000	3
Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti kultúry	1431003	3
Iný riadiaci pracovník (manažér) v ostatných službách inde neuvedený	1439999	3
Hlavný projektový manažér	1213004	2
Riadiaci pracovník (manažér) reštaurácie	1412001	2
Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti cenotvorby	1211005	1
Riadiaci pracovník (manažér) pre oblasť vzdelávania a rozvoja pracovníkov	1212004	1
Riadiaci pracovník (manažér) obstarávania	1219002	1
Iný riadiaci pracovník (manažér) administratívnych a podporných činností inde neuv.	1219999	1
Riadiaci pracovník (manažér) pre starostlivosť o zákazníkov	1222002	1
Riadiaci pracovník (manažér) živočíšnej výroby	1311001	1
Riadiaci pracovník (manažér) v strojárскеj výrobe	1321012	1
Riadiaci pracovník (manažér) v cestnej doprave (okrem mestskej hromadnej dopr.)	1324003	1
Riadiaci pracovník (manažér) v doprave, logistike a poštových službách inde neuv.	1324999	1
Riadiaci pracovník (manažér) prevádzky informačných technológií	1330002	1
Riadiaci zdravotnícky pracovník - rádiologický technik	1342008	1
Riadiaci pracovník (manažér) hotela, botela a motela	1411001	1
Riadiaci pracovník (manažér) zariadenia rýchleho občerstvenia	1412003	1
Riadiaci pracovník (manažér) športového strediska	1431001	1
Riadiaci pracovník (manažér) čistiarne, žehliarne a práčovne	1439007	1
Riadiaci pracovník (manažér) cestovnej kancelárie, agentúry	1439009	1

Príloha 5: Spoločný graf projektu Praxou k zamestnaniu a Absolventskej praxe

Projekt Praxou k zamestnaniu a aktívne opatrenie Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe podľa § 51 (tzv. absolventska prax) boli veľmi podobné opatrenia, ktoré cielili na mladých nezamestnaných. Prebiehali v rovnakom období, preto je pre zaujímavosť pridaný spoločný graf, ktorý prezentuje počet podporených mladých UoZ prostredníctvom projektu Praxou k zamestnaniu a počet podporených prostredníctvom absolventskej praxe v rokoch 2015 až 2019. Keďže cieľová skupina oboch opatrení bola takmer rovnaká, tak zvýšený počet podporených UoZ cez projekt PkZ mohol spôsobiť klesajúci počet účastníkov na absolventskej praxi v tom istom období. Na grafe 17 je možné vidieť, že súčet účastníkov oboch opatrení bol v rokoch 2015 až 2018 stabilný, väčší pokles počtu účastníkov nastal len v roku 2019.

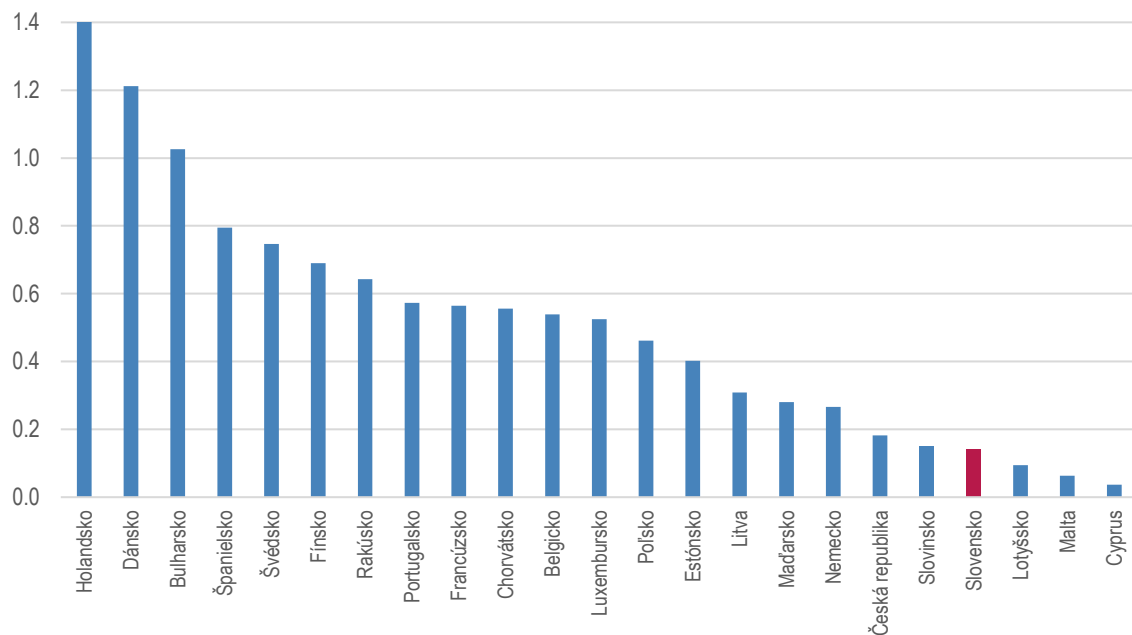
Graf 17 Vývoj počtu účastníkov absolventskej praxe a vývoj počtu účastníkov projektu PkZ

Príloha 6: Výdavky na AOTP v krajinách EÚ za rok 2021 (% HDP)

Údaje o výdavkoch na aktívne opatrenia trhu práce, ktoré sú prezentované v Grafe 1 sú za rok 2019, teda posledný predpandemický rok, keďže od roku 2020 môžu byť v prípade niektorých krajín do výdavkov zahrnuté aj opatrenia, ktoré boli prijaté kvôli pandemickej situácii. V iných krajin sa naopak aktívne opatrenia skôr rušili alebo pozastavovali práve pre pandemickú situáciu. Preto je v prípade porovnávania výdavkov medzi krajinami vhodnejšie prezentovať údaje, ktoré vychádzajú z obdobia pred pandémiou COVID-19, teda výdavky za rok 2019. Pre zaujímavosť a prehľad o najaktuálnejších údajov je pridaný Graf 18, ktorý prezentuje výdavky na AOTP v krajinách EÚ za rok 2021. Údaje za rok 2021 neboli dostupné za krajiny Írsko, Grécko, Taliansko, Rumunsko.

Graf 18 Výdavky na AOTP v krajinách EÚ za rok 2021 (% HDP)

Literatúra

- Card, D., Kluve, J., & Weber, A. (2018). What works? A meta analysis of recent active labor market program evaluations. *Journal of the European Economic Association*, 16(3), 894-931.: https://www.nber.org/system/files/working_papers/w21431/w21431.pdf
- Dehejia, R. H., & Wahba, S. (2002). Propensity score-matching methods for nonexperimental causal studies.: <https://direct.mit.edu/rest/article/84/1/151/57311/Propensity-Score-Matching-Methods-for>
- Fredriksson, P., & Johansson, P. (2008). Dynamic treatment assignment: the consequences for evaluations using observational data. *Journal of Business & Economic Statistics*, 26(4), 435-445.: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1198/073500108000000033>
- Kruppe, T., & Scholz, T. (2014). Labour hoarding in Germany: employment effects of short-time work during the crises (No. 17/2014). IAB-Discussion Paper.: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/103066/1/79651903X.pdf>
- Leuven, E., & Sianesi, B. (2003). PSMATCH2: Stata module to perform full Mahalanobis and propensity score matching, common support graphing, and covariate imbalance testing.: <https://socioeconomic.org/publication.xml?h=repec:boc:bocode:s432001&l=en>
- Petráš, J. (2018). Kto chce ťať, musí siať: Analýza čistých efektov opatrenia REPAS: https://www.mpsvr.sk/files/slovensky/ministerstvo/analyticke-centrum/analyticke-komentare/kto_chce_zat_musi_siat.pdf
- Petráš, J. (2019). Dočasná práca ako šanca pre znevýhodnených: Analýza čistej účinnosti opatrenia 50j: <https://www.mpsvr.sk/files/slovensky/ministerstvo/analyticke-centrum/analyticke-komentare/analiza-50j-docasna-praca-ako-sanca-znevychodnenych.pdf>
- Petráš, J. (2020). Aktivačné práce neaktívnych neaktivujú: Analýza čistej účinnosti menších obecných služieb (MOS): https://www.mpsvr.sk/files/slovensky/ministerstvo/analyticke-centrum/analyticke-komentare/komentare_2022/aktivacne-prace.pdf
- Petráš, J. (2021). Čo sa počas praxe naučíš, počas práce zúročíš: Analýza čistej účinnosti Príspevku na vykonávanie absolventskej praxe (opatrenie 51) - NP Absolventská prax šartuje zamestnanie: https://www.mpsvr.sk/files/slovensky/ministerstvo/analyticke-centrum/analyticke-komentare/komentare_2022/analiza_absolventskej_praxe_final.pdf
- Sianesi, B. (2004). An evaluation of the Swedish system of active labor market programs in the 1990s. *Review of Economics and statistics*, 86(1), 133-155.: https://www.researchgate.net/profile/Barbara-Sianesi/publication/5111659_An_evaluation_of_the_Swedish_system_of_active_labour_market_programmes_in_the_1990s/links/02e7e51eea0e27f367000000/An-evaluation-of-the-Swedish-system-of-active-labour-market-programmes-in-the-1990s.pdf
- Stephan, G. (2008). The effects of active labor market programs in Germany: An investigation using different definitions of non-treatment. *Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik*, 228(5-6), 586-611.: <https://www.ssoar.info/ssoar/handle/document/29422>
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. (2021). Vyhodnotenie uplatňovania aktívnych opatrení na trhu práce za rok 2020: https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/aktivne-opatrenia-tp-statistiky/aktivne-opatrenia-trhu-prace-2020.html?page_id=1097224